

II 79362
+

Naša SKUPNOST

IX. LETNIK 1. ST.
JANUAR 1968
Cena 30 par ali 30 S din

GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

SMUK V NOVO LETO

Občanom Turjask Ljublj, novem letu

Uv
je la
pa tudi čestitka — odvisno
dd tega, kako je napisan.
Toda — ali je mogoče s si-
ceri lepo misliti zadovoljiti
mnoge?

In morda mnogim tele
uvodne besede sploh ne
bodo všeč, ker bo govor
o precej nenavadnih re-
čeh, takih, na katere vse
preradi pozabljam.

Ali ni »Srečno novo le-
to« že kar malo preveč ob-
rabljena beseda, namenje-
na tistemu, ki mu ne ve-
mo reči kaj bolj prirč-
nega, kaj bolj bodrilnega,
predvsem pa bolj iskren-
nega? To naše »Srečno no-
vo leto« je tudi primerna
čestitka za vse tiste, ki ži-
ve skupaj, vedo drug za
drugega, se poznajo — pa
so si vendar tuji.

Komu pravzaprav pisa-
ti uvodnik? Komu in kako
čestitati ob novem letu?
Vsekakor vsem prebival-
cem naše občine. Toda...

Naša občina je zelo ve-
lika in obširna. Žal pa ni-
so takih dimenzij tudi na-
ši medsebojni odnosi. Kaj
nam preprečuje, da zelo
malo vemo o prebivalcih
obrobnih, skoraj že mejnih
predelov naše občine, da
se v našem časopisu zelo
malo piše o kmetih, ki
de'ajo na svoji zemlji, in
otrocih, ki vsak dan po
dežju in soncu hodijo da-
leč, daleč po znanje...

Mnogo premalo vemo o
ljudih z Lipoglava in oni
o nas. Marsikam hodimo
na dopust — samo da je
ime zveneče in drago; ma-
lokda pa prebijemo npr.
vikend na Jančah, čeprav
bi nas v svoji lepi naravi
tamkajšnji prebivalci lepo
sprejeli.

Solidarni smo z veitnam-
skim in arabskim ljud-
stvom. Sočustvujemo z ob-
čani Debra, dnevno pa pa-
damo na izpitu medseboj-
ne solidarnosti, ko ne naj-
demo časa za obisk našega
sosedu v bolnišnici, ko se
ne približamo očetu pi-
jancu in mu ne pomaga-
mo, ko so nam prizadeva-
nja prebivalcev Dobrunj za

novi dovod deveta bri-
ga...

Morda nas vse to ne za-
nima — voda nam pač pri-
teče neoključena iz cevi, na-
ši otroci imajo kratko pot
do šole, v družini nimamo
bolnika.

Zakaj smo v toliko pri-
merih nedopustno brezbr-
žni? Ko pa vendar zna-
mo marsikdaj pozabiti, pa
nam tudi za usodo naših
le ni tako vseeno! Zelo
smo lahko ponosni, da je
na seji občinske skupščine
predsednik občine predla-
gal, naj bi občinska skup-
ščina prevzela poročstvo nad
dolgovi Kemične tovarne
in bodočnostjo 300-član-
skega kolektiva Yulona in
so naši predstavniki — od-
borniki ta sklep izglasovali.

Zelo pogosto slišimo kri-
tike na račun občinske
skupščine, ki predstavlja
prebivalcu občine oblast.
Prepogosto iščemo za vse
stvari, ki ne gredo tako,
kot bi bilo treba, krivca in
napake zuntj sebe, nikdar
pa se ne vprašamo, kaj bi
lahko sami storili, da bi
se stvari izboljšale. Mar-
sikdaj pridejo občani na
občino z različnimi zahteva-
mi, ki bi jih z malo dobre
volje lahko sami uredili.

Dohodek v občini je za
3 % nižji kot republiški oz.
ljubljski, skladi so zelo
šibki in ob vstopu v novo
leto moramo temeljito pre-
misliti, kaj bomo naredili,
da čimprej uredimo vse
tiste stvari, ki niso v redu
in smo si jih, včasih tudi
s hudo krvjo, vse leto pri-
zadevali rešiti.

Ce še enkrat premislimo
vse povedano, potem se
zdi, da je primeren čas po-
noviti malo spremenjeno
misel znanega politika in
državnika: »Občani, ne
sprašujte, kaj bo za vas
storila občina, pač pa se
vprašajte, kaj bi vi lahko
storili zanjo?«

Za novo leto torej: Čim-
več sodelovanja, aktivne-
ga in prizadetega vključe-
vanja pri reševanju vsega,
kar nas prizadeva kot po-
sameznike tiste skupnosti,
v kateri dnevno živimo in
delamo!

PREBERI TUDI...

- KAKO SMO GOSPODARILI? 2. 3. 10. STRAN
- SPIRITISTIČNA SEANSA 5. STRAN
- MOSCANSKA KRONIKA 7. STRAN
- VSE O ŠPORTU 11. STRAN

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Ljubljana Moste-Polje

želijo vsem občanom srečno novo leto

Socialistična zveza v letu 1967

Napore, akcije in delo občinske organizacije SZDL v letu 1967 so spremljala in vodijo še danes priporočila, sprejeta na zadnjem kongresu SZDL, priporočila IV. plenuma ZKJ in sklepi I. občinske konference SZDL.

Posebno pozornost članstva SZDL so bili deležni problemi, ki prihajajo z izpopolnjenostjo vsebine in z vso svojo težo do izraza prav sedaj, ko uveljavljamo družbeno in gospodarsko reformo.

Številne razprave, posvetovanja in razgovori, ki jih je v letošnjem letu organizirala občinska konferenca SZDL, so prispevali k temu, da so bili člani SZDL in vsi občani dokaj pravočasno obveščeni o vseh aktualnih dogajanjih doma in v zunanjem svetu.

Posebno pozornost je organizacija SZDL spremljala dogodke in premike v našem gospodarskem in družbenem življenju. Pri tem mislimo na razprave o reorganizaciji zdravstvene službe, o novem zakonu o zdravstvu in zavarovanju kmetov, o novem zakonu v financiranju izobraževanja in vzgoje, varstva, o komunalnem prispevku, o družbenopolitični ureditvi Ljubljane, o nadaljnjem razvoju kmetijstva v naši občini, o razvoju in delu krajevnih skupnosti, o razvoju obrtniške dejavnosti in o problemih, ki so se porajali med letom in bili potrebni obravnave v SZDL.

Nedvomno so razprave o omenjenih problemih pripomogle do objektivnejše ocene stališč, ki jih je zavzemala organizacija SZDL, saj so občani zainteresirano razpravljali in s svojimi predlogi prispevali k boljšim rešitvam.

Najširše razprave pa so bile ob pravih in izvedbi skupščinskih volitev s katerimi smo zadovoljni in lahko trdimo, da so bile rezultat večmesečne prizadevnosti vseh političnih organizacij, tako občinskih kot organizacij na terenu.

Kadrovska utrditev in organiziranost znotraj organizacije je bila v tem letu ena osnovnih nalog izvršnega odbora in občinske konference. Formiranje posameznih komisij in sekcij naj bi pripomoglo k vsebinsko pestrejšim oblikam dela, konkretnemu reševanju programskih nalog SZDL in k večjemu aktivnemu sodelovanju članov občinske konference. Pri teh prizadevanjih še nismo uspeli v celoti, vendar se na posameznih področjih dela komisij že kažejo rezultati. Če hočemo, da bo delo potekalo koordinirano s krajevnimi organizacijami na terenu, je nujno formirati nekatere komisije ali sekcije tudi v krajevnih organizacijah SZDL, kar nam v letošnjem letu še ni uspelo.

Ko omenjamo komisije in sekcije, mislimo tudi na razširitev dela svetov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij na terenu. Nedvomno so sveti krajevnih skupnosti tudi v letošnjem letu odigrali pomembno vlogo pri reševanju nešteti krajevnih problemov, vložili velike napore — ob pomoči občinske skupščine in občanov — za ureditev mnogih kamunalnih, socialnih, stanovanjskih in drugih problemov in tako pripomogli k boljšemu počutju in razpoloženju občanov. Počutje občanov pa zavisi tudi od kulturnega življenja. Verjetno imamo tudi v naši občini vse pogoje za življenje in delo družbenih centrov, v katerih bi vsi občani, predvsem še mladi, našli pogoje za sodelovanje v raznih kulturnih in interesnih dejavnostih. Šele takrat bo postala krajevna skupnost osnovna teritorialna samoupravna skupnost občanov, družbenopolitične in strokovne organizacije pa osnovni nosilci političnega in kulturnega življenja.

Brez dvoma bi s povečano aktivnostjo družbenih in družbenopolitičnih organizacij ter drugih institucij, ki so odgovorne za vzgojo mladine, tudi v letošnjem letu dosegli, da bi mnoge probleme mladih lahko hitreje reševali. Socialistična zveza je problematiki mladine in vključevanju mladih v družbenopolitično življenje namenila več organiziranih posvetov in razprav. Razprave v komisiji, izvršnem odboru in v sodelovanju z različnimi institucijami so izoblikovale stališča, da sta vzgoja in celotna skrb za mladino stvar vseh organizacij, ki vključujejo mladino — skratka skrb celotne družbe in da je treba probleme reševati intenzivneje

skupno in na vseh področjih. Da bi to odgovorno nalogo izvrševali enotno, je bila pri izvršnem odboru formirana posebna komisija; ta naj skupno z drugimi organizacijami, zavodi in društvi skrbi za organizirano in programsko reševanje problemov, ki nastajajo in ovirajo mladino pri vključevanju v družbenopolitično življenje.

Glede na politično situacijo v svetu — Bližnji vzhod in Vietnam — so bila izvedena številna protestna zborovanja in javne tribune občanov, izvedena pa je bila tudi solidarnostna akcija zbiranja pomoči arabskim deželam.

Prizadevnost SZDL je bila in je še naprej usmerjena v to, da bi bilo sodelovanje z republiškimi in zveznimi poslanci vse tesnejše. V ta namen in v težnji za skladnejšim reševanjem problemov, ki se pojavljajo na posameznih področjih, je bil formiran pri občinski skupščini klub odbornikov, ki bo prispeval svoje k večji informiranosti odbornikov in poslancev, izmenjavi mnenj in kvalificirani obravnavi problemov.

V tem kratkem pregledu ni omenjeno vse delo, niso zabeleženi uspehi in težave niti ne podrobnosti iz dela krajevnih organizacij. Omenjena so le nekatere važnejša vprašanja, ki so bila v tem času pomembna tako za hitrejšo krepitev Socialistične zveze kot za nadaljnjo krepitev samoupravnega sistema.

Ko zaključujemo leto 1967, lahko rečemo, da je bilo uspešno, čeravno je pred celotno organizacijo SZDL še dovolj dela.

Da bo SZDL v občini postala resnični politični inštrument delovnih ljudi in občanov ter oblika povezovanja in združevanja neposredne socialistične demokracije, bomo morali v letu 1968 posvetiti vso pozornost nadaljnjemu razvoju samoupravljanja, organizacijsko-kadrovski utrditvi Socialistične zveze in idejnopoličnim oblikam dela SZDL. Prepričani pa smo lahko, da nam bodo tako kot v letošnjem letu tudi v letu 1968 občani, politični delavci v terenskih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih delovnih organizacij nudili nove iniciative in vso podporo za uspešno delo. Zato naj se prek Naše skupnosti v imenu izvršnega odbora občinske konference SZDL zahvalimo vsem članom SZDL in občanom ter družbenopolitičnim in delovnim organizacijam za uspešno sodelovanje, za vsako dobro misel, predlog ali sprejeti sklep, ki nas je združeval in vodil v letu 1967.

Vsem članom SZDL, občanom, družbenopolitičnim in delovnim organizacijam želimo v letu 1968 mnogo osebne sreče in plodnih delovnih uspehov.

Jože Mencinger

Družbeni

Občinska skupnost je temeljna družbena enota, v kateri se odvijajo vse tiste družbene dejavnosti, ki jih občan potrebuje v vsakdanjem življenju. Stopnja razvitosti in delovnih učinkovitosti teh dejavnosti sestavlja pojem družbenega in življenjskega standarda, ta pa odraža v sebi način in možnosti življenja občana.

Osnovna težnja človeka je — ta je omogočila tudi današnjo stopnjo in način življenja —, da terja od sleherne družbe vse več in višje razvitih dobrin in dejavnosti. Za sleherno družbo pa to pomeni pospeševati razvoj vseh družbenih dejavnosti, stalno in brez odih.

V občinski skupnosti se združujejo vsi ti interesi občana in družbene zmogljivosti za njihovo zadovoljevanje; zato se v njej izrazijo vsi napori celotne družbene skupnosti. Vsa družbena politika zveznih, republiških in občinskih organov se na ta ali oni način pojavlja v vsakodnevnem življenju in tem, da se bolj ali manj uspešno urejujejo in zadovoljuje potrebe občanov. Vsa ta družbena politika ima za osnovni cilj: v okviru obstoječih družbenih in materialnih možnosti omogočiti čim uspešnejše zadovoljevanje potreb delovnega človeka. Ta cilj je v naši socialistični ureditvi še posebej poudarjen in je temeljna smernica naših socialnih in humanih prizadevanj za ustvaritev demokratične skupnosti ljudi.

Celoten družbeni razvoj v letošnjem letu se je odvijal v razmerah, ki jih ustvarja in zastavlja družbena reforma in ki se izraža v najslovesnejšem smislu kot vsestranska zaostriitev poslovanja gospodarskih organizacij in v čimbolj smotrnem izkoriščanju razpoložljivih sredstev, ki jih ustvarja gospodarstvo in se usmerjajo v negospodarske dejavnosti. Naše družbeno življenje v občini se zadovoljivo vključuje v ta dva osnovna pogoja in naloge, ki iz njih izhajajo. Že takoj pa je potrebno ugotoviti, da se gospodarstvo mnogo težje in počasneje vključuje v te pogoje kot družbene dejavnosti na ostalih negospodarskih področjih. Zaostajanje gospodarskega razvoja v naši občini, tako za razvojem gospodarstva v mestu Ljubljana in republikli kaže na vrsto težav, s katerimi se bojujejo delovni kolektivi v naši občini. Nasprotno pa lahko ugotovimo, da so dejavnosti zunaj gospodarstva uspešno opravljale svoje delovne naloge, čeprav so jim bila omejena — v skladu z reformo — razpoložljiva materialna sredstva. Zaradi takšnega različnega uspeha prilagajanja reformnim pogojem je mogoče trditi, da je delovni človek aktivneje razvijal svoje zavestne sile na področju negospo-

darskih dejavnosti kot v gospodarstvu. To zaostajanje prilagajanja gospodarstva novim ekonomskih razmeram pa ni zgolj posledica manjše aktivnosti delovnega človeka, pač pa tudi dejstva, da so naloge prilagoditve mnogo težje kot zunaj gospodarstva. Prav to pa delovnemu človeku v gospodarstvu ustvarja dodatne napore, ki jih bo moral brez-pogojno premagati, če naj se zagotovi obnavljanje in nadaljevanje delovnih procesov. Iz tega izhaja, da bo v bodočem razvoju težišče družbenih razvojnih problemov predvsem v gospodarstvu. Od dejavnosti zunaj gospodarstva se najtežje prilagaja novim družbenim pogojem zdravstvo, vendar ne toliko na področju naše občine kot mesta Ljubljana oz. republike. Ostra aktivnost družbenih in strokovnih zdravstvenih organov v letošnji pomladi je terjala tudi ukrepe v organizaciji zdravstvene mreže. Ti naj povzročijo smotnejše poslovanje in učinkovitejšo izkoriščanje denarnih sredstev, ki so mu na razpolago. Na področju negospodarskih dejavnosti velja omeniti še reorganizacijo financiranja šolstva, ki ima prav tako za cilj smotnejše razporejanje sredstev in zagotovitev stalnejšega vira za njihovo poslovanje.

ZNAČILNOST GOSPODARSTVA V LETOŠNJEM LETU

Vsa zadnja leta se je gospodarstvo naše občine hitro razvijalo, vsaj merjeno z merili, ki so vladali pred reformo in v pogojih inflacijskega razvijanja gospodarstva. Spremembe, uveljavljene z gospodarsko reformo v letu 1965, so napovedovale, da bodo v gospodarstvu občine nastopile bistvene spremembe v razvojnih pogojih. Industrija naj bi stopila v poslabšane pogoje, kmetijstvo naj bi pridobilo glede na spremembe v odnosih cen, obrt in gostinstvo naj bi se kot terciarne dejavnosti hitreje razvijale v skladu s hitrejšim razvojem življenjskega standarda občanov. V lanskem letu smo ugotavljali, da se je naše gospodarstvo uspešno prilagodilo tem pogojem, celo da je industrija uspešno preskočila prve zapreke. Letos pa se uresničujejo opozorila, ki so bila podana že v letu 1965, da bo reforma, zlasti v smeri zaostrevanja pogojev, pričela delovati šele po letu 1966. Letošnje leto je pričel delovati celoten sistem ukrepov gospodarske reforme s tem, da so izoblikovani pogoji poslovanja zno-

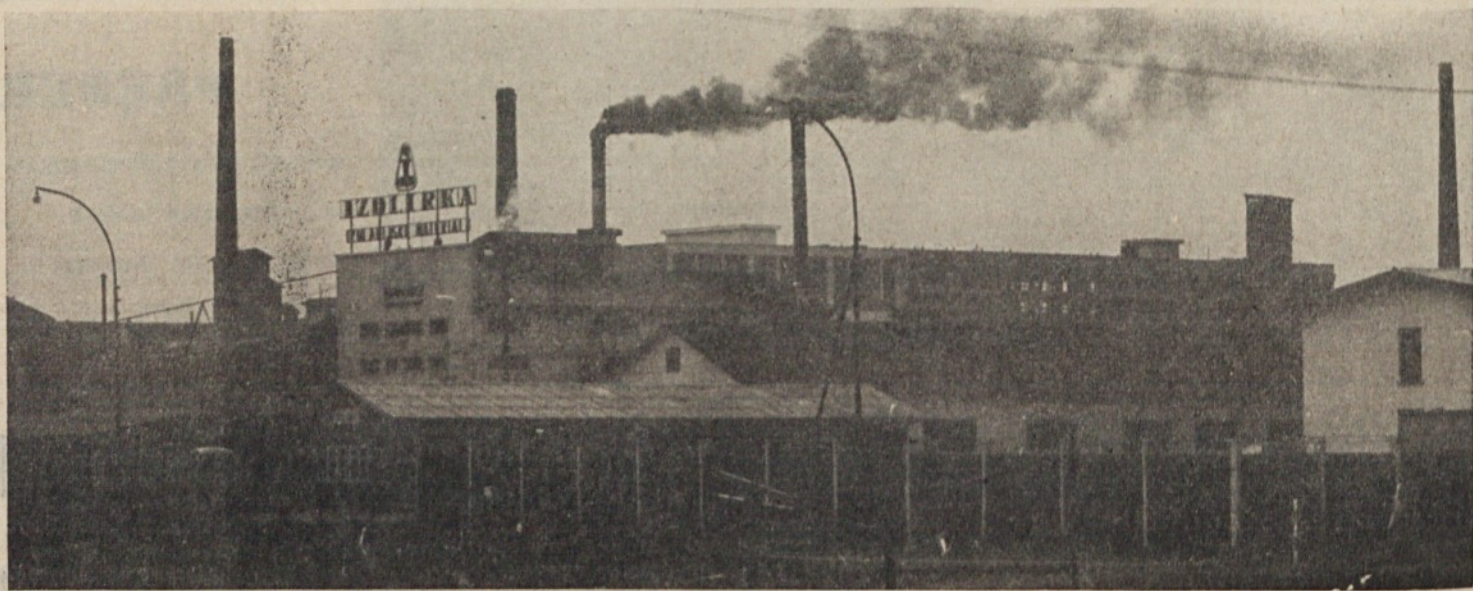
traj jugoslovanskega gospodarstva in v odnosih z inozemskimi gospodarstvi. Neposrednejša konkurenca z uvoženim blagom, ki ga uvažamo v vse večjih količinah, zmanjšanje razpoložljivih sredstev za financiranje tekočega poslovanja (obratnih sredstev), zmanjšanje oz. ukinitvev družbenih fondov za investicije in prenos teh sredstev v podjetja, vse to je na eni strani osamostojilo podjetja v usmerjanju nadaljnjega razvoja, na drugi strani pa povzročilo nove težave pri prodaji izdelkov in storitev. Odprtje tržišča in ostra konkurenca s tujimi izdelki sta postavila delovne kolektive pred povsem nove naloge, s katerimi se doslej niso ukvarjali ali vsaj ne v dovolj veliki meri.

Spremembe na tržišču in organizacijska nepripravljenost delovnih kolektivov za hitro ukrepanje so zadržali dosedanje stopnje razvoja gospodarstva občine, tako da ne moremo trenutno obravnavati razvoj gospodarstva, pač pa problematiko stanja gospodarstva, vzroke zanjo in ukrepe za njeno reševanje.

Osnovni problemi v gospodarstvu se vežejo na razlikovanje razvojnih teženj posameznih delovnih organizacij, ki sestavljajo gospodarstvo občine. Te — glede na razvoj — lahko delimo na podjetja, ki se še vedno razvijajo in krepijo svoj gospodarski položaj, večina jih je v svojem razvoju obstala, nekatera pa so svoj gospodarski položaj poslabšala. Podjetja, ki se nadalje razvijajo, imajo predvsem finančne težave, ki se izražajo v pomanjkanju obratnih sredstev. Ta podjetja imajo asortiment proizvodnje in storitev takšen, ki odgovarja potrebam tržišča, bodisi da izvira iz njihove dolgoročne usmeritve, bodisi da je rezultat pravočasne preusmeritve razvojnih študij in organiziranosti notranjega poslovanja podjetja.

Najštevilnejša je skupina podjetij, ki je obstala v svojem razvoju. Teh ne tarejo zgolj finančne težave, pač pa morajo čimprej razviti svoje strokovne službe tako v smeri raziskovanja tržišča kot v smeri notranje organiziranosti, da bodo dvignila produktivnost in ekonomičnost, kar oboje omogoča nižanje lastne cene proizvodnje. Za ta podjetja so te delovne naloge prvenstvenega pomena. Nekatera podjetja (ta so maloštevilna), ki si obstoj težje zagotavljajo, bodo morala ukrepati v globlji preusmeritvi svojega poslovanja.

Nastali položaj terja, da je izhodišče ukrepov podjetij vezano na dolgoročne razvojne težnje. Te pa so možne, če se naslanjajo na razvojne težnje gospodarstva Slovenije. To pomeni, da je treba temeljiti razvoj na integracijskih povezovanjih sorodnih podjetij, ki si naj s specializacijo in masovno proizvodnjo zagotovijo ekonomičnost svoje gospodarske usmeritve. V tej smeri je bilo v go-

razvoj občine v l. 1967

spodarstvu občine le malo storjenega. Zato tudi primanjkuje drznejših posegov v modernizacijo in razširitev obstoječe proizvodnje.

Posebno področje problematike, ki ga ni mogoče zanemariti, je področje delitve dohodka. Pri tem zadeva gospodarstva občine na dvoje: na zmanjšanje dohodka, ki se naj deli, in na — iz družbenega vidika neupravičeno — naraščanje osebnih dohodkov. Na tem področju družbene problematike gospodarstva se sooča dvoje interesov: kratkoročni interes delovnega človeka po čimvečjih osebnih dohodkih in njegov dolgoročni interes po zagotovitvi nadaljnjega obstoja in razvijanja njegove delovne organizacije. Pomankljivi razvojni programi podjetij so povzročili podrejanje dolgoročnega interesa kratkoročnemu in preusmeritev delitve dohodka k večjim osebnim dohodkom. Delitev je izključna pristojnost organov upravljanja v podjetjih, zato je tudi njihova dolžnost, da v politiki delitve dohodka uravnotežijo dolgoročne in kratkoročne interese delavcev in s tem zagotovijo obstoj, obnavljanje in razvoj svojega podjetja.

Ko obravnavamo družbene značilnosti v gospodarstvu občine, je potrebno usmeriti pozornost tudi na problematiko strokovne razvosti podjetij glede na zahtevne delovne naloge, ki so nastopile, in na problematiko vključevanja nove delovne sile v proizvodnjo. Nizka strokovna usposobljenost, ki jo je ugotovila posebna statistična analiza in je bila objavljena tudi v naši skupnosti, je in bo precejšnja ovira za vse tiste naloge, ki so bile v zgoščenih obliki predhodno navedene.

Za boj s tržiščem in organiziranjem delovnih kolektivov zanj je potrebno zagotoviti ustvarjalne možnosti, ki se izražajo v strokovni usposobljenosti delavcev, v njihovem mišljenju in pojmovanju sodobnega gospodarstva. Zato pa je potrebno imeti razvitejšo in višjo kadrovske, kvalifikacijske, strokovno strukturo. Brez osnovnega teoretičnega znanja in visokokvalificirane usposobljenosti delavcev v današnjih tržnih pogojih ni mogoče doseči visokih gospodarskih učinkov. Posebne vrste družbeni problem pa je, da obstoječe kvalifikacijske strukture in strokovne usposobljenosti gospodarstva občine še ni pričelo prenavljati.

Vključevanje nove delovne sile je eden družbenih ciljev razvijanja

nja gospodarstva in predstavlja osnovo vzvod obstoja družbenega procesa. Zaostreno pa je s pojavom reforme, ker mora v teh pogojih vsak novi delavec prispevati k povečanju produktivnosti, kar pomeni, da mora biti vključen v delovni proces, ki je kot celota mnogo produktivnejši kot obstoječi. Za uresničitev tega pa je treba razpolagati z globokim vsestranskim strokovnim študijem, razvijanjem tehnoloških postopkov in povezav s sorodnimi podjetji, s potrebnimi denarnimi sredstvi idr. Dotlej pa gospodarstvo ne bo sposobno vključevati v gospodarske procese naravni prirastek delovne sile.

Od gospodarskih panog izraža najmanj ugodne rezultate industrija, ki se je znašla v najbolj spremenjenih pogojih, zlasti predelovalna, ki je tudi v večini. Prav v industriji so potrebni najbolj koreniti notranji organizacijski ukrepi, ki naj usposobijo podjetja za ponovno ožvitev razvoja. Kmetijstvo je sicer pridobilo v odnosih med cenami, vendar pa je njegova orientacija na izvoz podvržena vsem spremembam uvozne politike posameznih držav. Ta se je v letošnjem letu pričela zelo neugodno razvijati in je s tem ovirala gospodarske učinke te panoge prometa. Panoga prometa se ugodno razvija. Rezultati v razvoju trgovine obrti in gostinstva so sicer boljši od industrije vendar ne izpolnjujejo nalog, ki jih jim je zastavila reforma. Poseben problem na področju obrti in gostinstva nastopa v odnosu med družbenim in zasebnim sektorjem oz. v razvoju enega in drugega. Drobni značaj organizacije teh dveh dejavnosti daje ob sproščenih družbenih kriterijih ugodnejše pogoje za razvoj zasebnega sektorja. Nezadovoljujejo pa je, da se v zasebnem sektorju pojavljajo nekateri družbeno negativni pojavi, ki jih bo treba v bodoče neobhodno zaježiti.

RAZVOJ DRUŽBENIH SLUŽB

Družbene službe nudijo slehernemu občanu usluge in storitve, ki jih na ta ali drugi način vsakodnevno potrebuje. Stopnja storitev ni odvisna toliko od potreb kolikor od zmogljivosti gospodarstva in politike delitve rezultatov gospodarstva med njim in ostalimi družbenimi dejavnostmi. Potrebe namreč povzročajo povpraševanje po njih, obseg pa je dan s stopnjo gospodarske moči celotne družbe. Prav zato, ker

so se v preteklosti te dejavnosti razvijale prek zmogljivosti gospodarstva in celo na njegovo škodo, so se z reformo v letu 1965 ti odnosi uskladili. Uskladitev pa je pomenila povezavo razvoja teh dejavnosti z rezultati v gospodarstvu in zmanjšanje njihove udeležbe pri delitvi rezultatov gospodarstva. To pomeni, da se bodo proračuni teh dejavnosti zmanjšali, nadaljnje naraščanje zaustavilo, v nadaljevanju pa zahtevalo od teh služb povečanje gospodarnosti in smotrnosti njihovega poslovanja. Z drugimi besedami rečeno: te službe morajo stopnjo storitev obdržati na doseženi višini, čeprav bodo imele na razpolago manj sredstev. To je bila težka naloga za delovne ljudi, zaposlene v teh dejavnostih. To ni predstavljalo le trenutnega poslabšanja materialnih pogojev, pač pa je terjalo tudi spremembo mišljenja in odnosa do proračunskega financiranja. Ugotoviti moramo, da so te uskladitve dosežene, da ni bilo med letom posebnih težav in zastojev pri opravljanju storitev družbenih služb ter da so delovni kolektivi v teh službah izpolnili pričakovanja družbenih in političnih organov. Zato moramo kljub vsem ostrim ukrepom proti potrošnji v teh službah ugotoviti tudi spremembe, ki jih lahko ocenimo kot razvojne pridobitve tega leta.

Na področju šolstva je najpomembnejša sprememba ustanovitev izobraževalne skupnosti, ki bo enotno obravnavala šolstvo ljubljanskega prostora. Cilj te skupnosti ni le v enotnejšem obravnavanju šolstva, ki je temeljnega narodnega pomena, pač pa tudi v zagotovitvi stalnega in potrebnega vira sredstev za njegovo delovanje. Ta skupnost je šele ustanovljena, zato še ni dala prvih družbenih rezultatov, vsekakor pa je pričakovati njeno vključitev v prihodnjem letu. Šole so v tem letu nadalje razširile celodnevno bivanje v šoli, kar je zlasti pomembno za družine, kjer so starši zaposleni. V šolah se je nadalje razvil učni program in pogloblja se uresničevanje novega predmetnika. Uvedene so mnoge nove notranje organizacijske in pedagoške novosti, ki so razvile učinkovitost vzgoje mladega človeka. Na šolskih objektih so bila opravljena vsa nujna popravila in obnovljen zunanji videz šolskih poslopj. Ob nekaterih šolah so bile zgrajene športne ploščadi, ki izpolnjujejo veliko dosedanjo vrzel pri aktiviranju mladine.

Nezadostno razvita mreža otroškovarstvenih ustanov na nekaterih območjih občine in njihova razmeroma nizka stopnja opremljenosti je narekovala pobude in akcije za nadaljnje razvijanje te dejavnosti. V tem letu je bil dosežen najvidnejši napredek na območju Polja, kjer je pričel delovati nov najsodobnejše urejen otroškovarstveni objekt. Prav tako se je otroško varstvo razširilo tudi na Studencu z novimi prostori v stanovanjskem bloku. Urejena sta bila tudi objekta za podaljšano bivanje ob šolah na Kodeljevem in Jaršah. Priprave pa so tudi v teku za ureditev vzgojno-varstvene ustanove v Mostah in na Kodeljevem. Tako so podane možnosti, da bo v najkrajšem času urejeno in zagotovljeno varstvo otrok v občini.

Na področju zdravstvenega varstva so bile kot posledica ukrepov reforme izvedene nekatere spremembe v zdravstveni službi. Tako je bila začasno ukinjena zobozdravstvena ambulanta v Dolskem. Ti in nekateri drugi organizacijski ukrepi niso zmanjšali zdravstvene varstva občanov, pač pa so ga racionalizirali. V tej težnji so tudi vse letošnje leto razvijali aktivnost za nadaljnje racionaliziranje organizacije zdravstvene službe, ne da bi zmanjšali njene zmogljivosti in učinkovitosti, pač pa ocenili opravljanje zdravstvenega varstva na sedanji stopnji. Tako bo za Ljubljano ustanovljen en sam zdravstveni dom z eno upravo in delovnimi enotami po posameznih območjih mesta Ljubljana. Po dosedanjih predlogih se zdravstvena mreža delovnih enot v naši občini ne bo spremenila.

Družbena dejavnost socialnega varstva v letošnjem letu ni pustila, pač pa so se kljub omejevanju sredstev, s katerimi bi ta dejavnost morala razpolagati, usmerila na vsebinske akcije. Te se izražajo v razvijanju tistih dejavnosti, ki naj preprečujejo naraščanje vseh vrst družbenih problemov socialnega značaja. Na tem področju se srečujejo številne družbene dejavnosti ki so doslej premalo sodelovale: mladinska organizacija, sodstvo, zdravstvo, šolstvo, varstvo otrok, socialno-strokovne službe, krajevne skupnosti itn. Prav zato je težko reševati to področje družbenega življenja. Precej se je izboljšalo delo komisij pri krajevnih skupnostih, ki so pomemben ključ pri reševanju problemov socialnega varstva. Tudi delo občinskega zavoda za socialno varstvo se je razširilo in

okrepilo. Z razpoložljivimi sredstvi so strokovne službe reševale najnujnejše probleme, medtem ko za snovanje širših družbenih preventivnih akcij ni bilo razpoložljivih sredstev. Zato tudi ni zabeležen večji razvojni razmah na tem področju.

VARSTVO BORCEV NOB

Pomemben korak glede tega predstavlja občinski odlok, s katerim je bilo določeno, kdo in kdaj prejema priznavalnino oz. denarno pomoč. V letošnjem letu so bile usklajene priznavalnine s tem odlokom. Tudi letos se je razvijala aktivnost za reševanje stanovanjskih problemov in se je reševala s posredovanjem nakupa stanovanj, stanovanjskih parcel, dodeljevanjem manjših kreditov, s posredovanjem pri podjetjih itn. Zato je lahko sklepati, da je kljub neugodnejšim splošnim družbenim pogojem ta družbena dolžnost še nadalje učinkovito izpolnjena.

KULTURNO-PROSVETNE DEJAVNOSTI

Na tem področju tudi letos ni zabeležen večji razvoj, ki ga iz leta v leto želimo, zlasti ne pri aktiviranju vseh vrst amaterskih dejavnosti, ki naj bogatijo kulturo najširših množic. S takšnim stanjem pri aktiviranju vseh kulturnih dejavnosti v občini ne moremo biti zadovoljni, čeprav je malo možnosti za njen razcvet. Zato ni na eni strani dovolj zanimanja med občani, (vzroki za nezanimanje so številni), na drugi strani pa za večji razmah tudi ni dovolj denarnih sredstev. Za večje zanimanje gojenja kulturnih dejavnosti bi bilo treba vzpodbuditi številne družbene dejavnike, od političnih organizacij do podjetij in samih občanov. Zanemarjanje te človekove aktivnosti bo imelo dolgoročne posledice pri oblikovanju osebnosti — občana.

TELESNA KULTURA

Je v letošnjem letu zabeležila zadovoljiv napredek, čeprav nekateri vrhunski (profesionalni) športi niso dali takih rezultatov kot v prejšnjih letih. Družbeno pomembnejše je vsekakor, da se širi in razvija množična telesna kultura, ki je za občinsko skupnost vsekakor pomembnejša. Letos je bilo za množično telesno kulturno Nadaljevanje in konec na 10. str.

Nihče še ni sam priznal, da dela napake in da je nepotreben.

Z uvedbo samoupravljanja smo stopili v kvalitetno novo stopnjo družbeno-ekonomskega razvoja. Decentralizacija našega gospodarstva je omogočila večji vpliv delavcev nad neposredno proizvodnjo in na stečaj odprla vrata nadaljnjemu razvoju. Tisti, ki so jim ti procesi bistveno manjšali možnosti odločanja in oblasti nasploh, so pričeli žolčno kritizirati začetne težave novega sistema.

Družbena in gospodarska reforma kot zaostreite samoupravljanja je povzročila in pospešila porajanje novih procesov in problemov; prvi znaki reforme se že kažejo v stabilnem dinarju in cenah, v postopnem utrjevanju gospodarstva in uspešnejšem prodiranju naših izdelkov na tuja tržišča. Za proizvajalce v gospodarskih in delovnih organizacijah pomeni reforma istočasno večjo samostojnost in neodvisnost, predvsem pa tudi polno odgovornost pri izvajanju deklariranih principov.

Med nekdanjimi kritiki samoupravljanja in sedanjimi kritiki reforme ni bistvene razlike. Kot da bi bili to isti ljudje — kajti začetne težave in napake izvajanja reforme so njihovo glavno orožje. Do reformnih instrumentov in procesov v naši družbi imajo čudna stališča. Izjavljajo, da je položaj predvsem v gospodarstvu neznošen, ker je država liberalizirala uvoz in izvoz, ker se težko dobijo dolgoročni krediti in podobno, najbolj pa jih verjetno razburja pogled na polna skladišča zalog, kajti okus našega potrošnika, ki zahteva za svoj denar kvaliteto blaga, je vsak dan bolj zahteven.

Tudi v moščanskih kolektivih je precej takih kritikov. Značilno je, da kritike prihajajo predvsem iz kolektivov, ki slabo gospodarijo in da najbolj kritizirajo tovariši na tako imenovanih vodilnih oziroma vodstvenih mestih. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da delavci v teh kolektivih podpirajo ali vsaj tolerirajo to dveletno indolenco in kritizirano, ki nista znala doma poiskati in odpraviti napak, pač

pa sta vse težave naprtla obstoječim zakonitostim. Ti ljudje še sedaj nočejo priznati, da instrumenti reforme veljajo in delujejo za vse delovne kolektive in da imajo vsi proizvajalci enake proizvodne in tržne pogoje. Še naprej mehanično in trmasto delijo našo družbo na bogate in revne in jo tako tudi prikazujejo pred delavci. Povsem resna vprašanja delavcev, kdaj bo že konec reforme, kažejo, da vodstveni organi v teh kolektivih ne seznanjajo svojih članov z nameni, potekom in cilji reforme. To kaže, da so zreducirali širši, družbeni pomen reforme zgolj na ekonomsko dohodkovno pojmovanje in niso storili ničesar da bi zastoje proizvodnje, znižanje osebnih dohodkov itd. tolmačili kot vzroke, ki bodo dolgoročno sprožili ugodne posledice.

Taki ljudje danes z neradnimi stališči, predvsem pa s svojimi oportunističnimi dejanji izrekajo nezaupnico družbeni in gospodarski reformi. Pri tem niti ne pomislijo, da so v veliki večini primerov spravili tovarno ali podjetje na rob propada. Znani so primeri (v

Mostah), ko tovarna v vsem svojem delovanju ni razvila proizvodnje niti najmanjšega vijaka, kaj šele novega izdelka. Industrijsko, predvsem pa tržno slepo vodstvo pa ne more niti v idealnih pogojih uspešno voditi gospodarske organizacije.

Vznemirja dejstvo, da so marsikje člani delovnih kolektivov pasivni opazovalci teh škodljivih procesov. V naši občini je več delovnih kolektivov, ki nimajo v delovnih razmerjih niti ekonomista niti pravnika. Precej je še delovnih kolektivov, kjer še niso izvedli reelekcije; še več — pošiljajo svoje statute in notranje akte podjetij v popravke in potrditev občini tako, da bi bili čimbolj verna kopija njihovega direktora. Govorimo, da se nam je reelekcija izrodila. Podaljšali smo njeno izvajanje na celo koledarsko leto 1968. Dragi tovariši proizvajalci, člani in predsedniki delavskih svetov, ob takem ravnanju stvari ne bomo uspešno izvedli. Zelo često delavskim svetom očitajo nesposobnost in nezmožnost strokovnega odločanja. Zdi pa se, da so

dovolj sposobni presoditi, kaj bi bilo potrebno v njihovem podjetju reorganizirati in kakšno vodstvo potrebujejo, da prebrodijo nastale težave.

V prihodnjem letu bi morali omenjeni problematiki posvetiti izredno pozornost, ker bomo lahko le ob poglobljeni analizi notranjih družbeno-ekonomskih odnosov v podjetju in tudi v občini uspešno reševali nezavidični položaj gospodarstva naše občine.

Kulturno življenje v naši občini znova na premiku

Leto 1964 je pomenilo za kulturo na območju naše občine prelomnico. Takrat je bil namreč ob pomoči in sodelovanju družbenih organizacij ustanovljen občinski svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ki je prevzel večji del nalog in dela, ki ga je do takrat opravljala odgovarjajoča služba pri občinski skupščini. Leta 1967 pa pomeni dvojno prelomnico na kulturnem področju.

Tri leta dela so za nami; za nami so iskanja, spodrsilaji in uspehi, skratka vse, kar lahko spremlja delo ljudi, ki so želeli in hoteli, da bi naš občan posredoval ali sprejemal del kulture, ki jo prinaša čas, da bi čutili vedno večjo potrebo po aktivnem odnosu do našega splošnega — tudi kulturnega razvoja. In prav v tem odnosu tiči srž prelomnice v iztekajočem se letu. Leto 1967 smo večkrat imenovali tudi leto krajevnih skupnosti. Resnično so le-te letos zaživele krepkeje in zdi se, da marsikje že prehaja v tisto razvojno stopnjo, ki jim bo prinesla vsebino dela, ki jo nosijo v svojem naslovu. Krajevne skupnosti postajajo odprte skupnosti občanov, ki naj bi se ne posvečali samo komunalni ureditvi, ampak se zavzemale med drugim tudi za življenje v kulturnih domovih. Tako stoji tudi občinska zveza za kulturo pred pomembnim premikom, da se ob novi organizaciji dela posveti predvsem vsebinskem delu in skuša prav v odborih krajevnih skupnosti dobiti najmočnejše dejavnike, ki bodo v svoji soseski znali prislunhiti tudi željam po kulturnem in kulturnejšem življenju. Obdobje samostojnega dela občinske zveze za kulturo je bil samo prehod, seveda nujno potreben vse do nedavnega. Naj mu ob zaključku posvetimo nekaj več besed!

Pravzaprav je bilo neko »kulturniško rovarjenje« čutiti že pred letom 1964. »Rovarila« je skupina kulturnikov, ki se je naslanjala predvsem na občinski odbor SZDL. In ni bilo zaman! Februarja leta 1964 je bila ustanovna skupščina občinskega sveta ZKPO. Naj v ilustracijo navedemo nekaj stavkov iz uvodnega referata Avgusta Vižintina.

»Ustanovna konferenca naj bi pomenila osnovo za širše uveljavljanje potreb in zahtev po kulturnem življenju v komuni. Kritično naj oceni dosedanje delo in poskuša odpreti vrata sodobnim pogledom, potrebam in zahtevam naših občanov po kulturnem življenju. Mislim, da je v tem ves smisel konference in našega dela v naslednjem obdobju. Kritično pregledati dosedanja prizadevanja, prilagoditi zahteve po kulturnem življenju, času in pogojem in skrb za rast in razvoj kulture prenesti na čimširši krog občanov.«

In res je postalo po kulturnih društvih živahneje. Ponekod je oživila tradicija, marsikje so gradili popolnoma na novo, ponekod so v stare okvire vstavljali novo vsebino. Več se je razpravljalo, pripravljalo in programiralo, trenja, ki so se pojavljala ob vsem tem, so izkristalizirala marsikaj, da je bilo lažje kreniti naprej. In rezultati? Najprej organizacijsko-dejavnostni del. Organizacijskim delavcem je uspelo postaviti sedem strokovnih komisij, ki so kmalu začele z delom. Seveda niso uspeli vse enako, nekatere so prej in boljše našle svoje področje dela, nekatere pa so se slabše znašle. Pa vendar! Zvezi je uspelo zbrati dokaj širok krog strokovnih delavcev, ki so prav prek strokovnosti marsikje dosegli tudi množičnost. In ka-

ko je ta premik videl naš občan-opazovalec?

I. revija ljubiteljskih gledaliških skupin se je lepo zlila s pomladnim prebujanjem. Še vse mrzlo-vlažne dvorane kulturnih domov so oživljale, napolnili so jih gledališki delavci — ljubitelji in topel odnos občinstva, ki je nagradilo pobudo, izvedbo in uspeh. Prav to je pomagalo pri startu v novo sezono. Komisija, ki je usmerjala in strokovno vodila gledališko dejavnost, je izpolnila veliko večino pričakovanj.

Presenetili so tudi likovni delavci-akademiki, ki so se lotili likovnih srečanj v občinskem in širšem okviru. Glasbeniki so prav tako začeli in uspeli. Prva revija mladinskih pevskih zborov se je tudi pridružila spomladi 1965. Premaknilo pa se je tudi na drugih področjih, čeprav ta premik ni bil tako »viden« kot pri prej omenjenih. Tako je zveza opravičila svojo ustanovitev in obstoj, ko so se samostojnim akcijam v prvem letu delovanja pridružile podobne v vseh naslednjih sezonah. Tako smo kar trdno stali na nogah in čutili smo praznino, ko je II. revija pevskih zborov odpadla.

Začetno delo je bilo mimo in naprej se je zveza lahko več posvečala kvaliteti. Eno osnovnih načel zveze je, da sicer krepki in podpira ustaljene oblike in metode dela,

Kodeljevem prvo srečanje mladih. Polni negotovosti in pričakovanj smo se lotili programa. In ni bilo zaman! Po nekaj tednih smo spoznali, da ima kadrovska pomlajena in okrepljena komisija dovolj volje, želja in načrtov, istočasno pa ugotovili, da nam tudi interes mladih zagotavlja uspeh. V klub zahaja posebno ob četrtkih več mladih in pri glasbenih srečanjih se je dogajalo, da za vse, ki bi radi sodelovali, ni bilo prostora.

Kam zdaj? se sprašujejo klubski delavci in z njimi seveda občinski svet. Ustvarjeno je ozračje, mladi so napravili širok in za začetek bogat program — pa bodo prav zaradi pomanjkanja osnovnih pogojev za svojo dejavnost postali programsko ozki in enostranski?

Potrebe po klubskih oblikah dela se počasi pojavljajo tudi druge. Mladi v Dolskem so se nedavno tega sestali s predstavniki krajevne skupnosti in drugih množičnih organizacij z namenom, da jih seznanijo s svojimi načrti in vsaj na začetku pričakujejo najširšo podporo družbenih dejavnikov na tem področju. Podobne načrte imajo tudi na Javoru.

Leto 1967 je torej prineslo precej novega, ki bo ob zapaznem interesu in delovni volji sposobno živeti in kvaliteno rasti, seveda ob širši aktivnosti vseh družbenih organizacij in s posebnim poudarkom, da za to delo vzbudijo v krajevnih skupnosti ozračje, ki bo omogočilo, da mladi v svojih prizadevanjih ne bodo ostali na pol poti.

Z. N.

Prvi reviji sta se pridružili še dve v naslednjih sezonah, tako da gledališki delavci letos pripravljajo že četrto po vrsti

JUBILEJ PAPIRNIŠKE SOLE

Solski center tiska in papirja, ki ima svoje sedež v Mostah, je proslavil v začetku decembra letos 20-letnico papirniške poklice šole in peto obletnico ustanovitve šolskega centra tiska in papirja. Ob jubileju so imeli proslavo in sprejem, ki so se ga udeležili poleg ustanoviteljev in članov centra tudi zastopniki grafične in tiskarske industrije.

SAMOSTOJNA RAZSTAVA STANETA KUMARJA

Akademski slikar in grafik Staneta Kumar je v decembru razstavljal v Pančevu slike, risbe in

V Senožetih bi radi nov dom kulture

Dramska sekcija PGD Senožeti je tudi letos proslavila naš največji praznik s proslavo, ki je bila v gasilskem domu. To je namreč edini prostor, ki lahko vsaj deloma služi temu namenu, pa še ta je v zelo slabem stanju.

Proslava, ki jo je pripravila tov. učiteljica Kokalj s člani dramske sekcije, je obsegala 9 točk. Po govoru so sledile deklamacije pionirjev osnovne šole Senožeti, nato pa sta bili dve enodejanki. Prvo, Zaleški fantje, so zaigrali pionirji. »Mater« Mileta Klopčiča pa so uprizorili člani dramske sekcije. Ta je bila zaigrana tako lepo, da so vsem v dvorani prišlo solze v oči.

Glasbeni večer profesorice VERONEK — Pred kratkim je imela profesorica Čeh-Veronek iz glasbene šole Moste Polje zanimiv nastop v šolski dvorani, namenjen učencem, staršem in učiteljem. Igrala je skladbe Takácsa, Tardosa, Maretinuja, Osterca, Bravničarja, Stuhca in Kalana, ki jih odlikujeta sodoben izraz in živ, svež ritem. Ves program je bil stilno moderno usmerjen. Isti spored je prof. Čeh-Veronek posnela tudi za celovško radijsko postajo.

Trgovsko podjetje

Volna

Ljubljana, Tomšičeva 2

priporoča svoje specializirane prodajalne s tekstilnim blagom.

Po proslavi je bil tovariški večer. Kljub slabemu prostoru so se ljudje, navajeni skromnosti, prav lepo zabavali.

Vse te prireditve kažejo, da jih ljudje radi obiskujejo. Največji problem naše vasi pa je, da tu ni primerne prostora za take dejavnosti. Pred vsako prireditvijo moramo namreč iz gasilskega doma potegniti gasilski in mrtvaški voz, ju spraviti pri bližnjih kmetih, pripraviti stole in klopi za gledalce in obesiti zavese na odru. Takoj po končani prireditvi pa se ves proces ponovi v obratni smeri... Poleg tega je gasilski dom v tako slabem stanju, da je nujno večje popravilo. Vendar tu zopet naletimo na problem, pri katerem se vse začne in konča: sredstva. Začeti bi bilo treba misliti o gradnji novih prostorov v katerih bi se nemoteno razvijalo kulturo življenje naše vasi.

Jože Peterka
Senožeti 50
p. Kresnice

NOVE KNJIGE V LK MOSTE
december 1967.

Ludwig Baldass: Hieronymus Bosch; Jaroslava Blažková: Kako sta si mački kupili televizor; Aleksander Blok: Dvanajst; Franček Bohanec: Potujmo v svet lelega; M. Bolšincov: Deček iz narvške stražnice; Dolfe Cizelj: Govedoreja; Milan Crnković: Dječja književnost; Cas nepečnosti; Vasilij Ivanovič Čujkov: Konec tretjega rajha; Baldoon Dhinra: Zvezdna ogrlica; Filozofi in sociologi dvajsetega stoletja; Fran Saleški Finžgar: Podobe življenja; Evald Flisar: Kristusov samomor; Božena Grosman-Vida: Nekoč je bilo; Martin Heidegger: Izbrane razprave; Ernest Hemingway: Cez reko in med drevje; Xavier Herbert: Capricornia; Václav Husa: Zgodovina Čehov in Slovakov; Anton Ingolič: Jesenske disonance; Istorija Crne gore; Nans L. C. Jaffé: Picasso; Josip Jurčič: Zbrano delo. 5. knj.; Kako pišem; Karel Kosik: Dialektika konkretnega; Srečko Kosovel: Integrali; Miroslav Krleža: Zastave. 1-4 knj.; Zoran Kržišnik: Stojan Batič; Astrid Lindgren: Kljukec spet leta; Božana Lisičič in Marija Zivković: Rad u narodnim bibliotekama; Richard Llewellyn: Osamljeno srce; Thomas Mann: Lotte v Weimarju; Karl May: V Kordiljerah. Na Rio de La Plati. Petrolejski kralj; Aleksander Marodič: Vihar; Henri Miller: Crno proljeće. — Jarčeva obratnica. — Rakova obratnica; Dušan Moravec: Pričevanja o večeršnjem gledališču; Stanislav Novaković: Problem metafizike u savremenoj analitičkoj filozofiji; Kavalam Madhava Panikkar: Azija in zahodno gospodarstvo; Eman Pertl in Miša Krašovic-Pertlova: Naše življenje; Platon: Apologija; Kriton; Jože Pokorn: Denar in kredit v narodnem gospodarstvu; Proza starega Egipta; Helena Puhar: Ali smo starši res odpovedali; Mato Radulović: Krog se je sklenil na tromeji; Repertoar slovenskih gledališč 1867-1967; Josip Ribičič in Ive Subić: Prevarane črne srajce; Andrej Rijavec: Glasbeno delo na Slovenskem v obdobju protestantizma; Nelly Sachs: Zgoče uganke; Konstantin Simonov: Ne rodijo se kot vojaki; Slovenska književnost 1945-1965. 2. knj.; Slovenska lirika 1945-1965; Slovenske ljudske pesmi; Tone Svetina: Ukana. 2. knj.; Vinko Sumadra-Radoš: Ulaka; Težka ura; Igo Tratnik: Mladost; Vladimir Truhlar: Pokoncilski katoliški etos; Jože Valentinčič: Kako pomagamo otroku pri učenju; Zakon o izobraževalnih skupnostih in financiranju vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji; Pavle Zidar: Oče naš; Znanost: (Sodobna ilustrirana enciklopedija. 2).

Dopisuj v
svoj list

Spiritus temporis futuri

Zadnja letošnja seja uredniškega odbora Naše skupnosti.
Dnevni red:

1. Dosedanje delo — zadovoljivo;
2. Finančno stanje — še zadovoljivo;
3. Stiki z občani — še kar zadovoljivi;
4. Sodelovanje z družbenopolitičnimi in upravnimi službami — no, še k-kar zadovoljivo;
5. Perspektive ...

Sedemčlanski uredniški odbor se je spogledal. A molk je trajal le trenutek, dva. Kolega Tone, nikdar v zadregi za izhod iz še tako zahtevnega položaja, tudi to pot ni zatajil: »Če hočemo zvedeti iz prve roke, kaj vse se bo v prihodnjem letu zgodilo tako pomembnega, da nam bo veljalo pisati o tem — potem vprašajmo nekoga, ki iz najobjektivnejših perspektiv vidi naše perspektive. Koncept mora biti jasen — in tak bo le, če ...

Spet trenutek molka. Mlajši kolega Primož je kar nekam plaho povzel: »Pa menda vendar ne misliš, da bi sedaj imeli kar spiriti-
stično seanso?

»Z jezika si mi vzel. Se strinjate? Vidim, da nima nihče nič proti. Prosim, ugasnite luč! Staknite roke! Glavni, prevzemil!»

V temi se je začelo nekaj bliskati — morda vprašanje na ka-
terega je vsakdo navzočih želel dobiti odgovor — nekaj se je zaka-
dilo — verjetno so člani uredniškega odbora kdaj brali Karla Maya
— in že se je oglasil SPIRITUS TEMPORIS FUTURI:

Vse vem o Mostah in Moščanih. Perspektive pa so take:

Tudi perspektive za mlade so več kot rožnate. Dela bo dovolj za vse, podjetja imajo že pripravljene liste novih delovnih mest. Pred komiteji bodo stale vrste za vpis v ZK. Za kulturo in razvedrilo bo pri skupščini stalno odprt neomejen žiro račun. Družbeni in klubski prostori bodo rasli kot gobe po dežju in bodo njih vrata stalno na stežaj odprta vsakomur ...

Športnikom se obeta čudovita prihodnost. Letos so jim zgradili nekaj novih igrišč. To pa ni še nič. Kmalu bo zgrajeno umetno drsališče — kar povejmo kje: v Založu — pa letno kopališče — v Kodeljevem parku in še in še.

Seveda bodo dobili tudi denar za vzdrževanje teh objektov. Že letos so dobili športniki 25 starih milijonov za tekmovalne in vzdrževanje. Še dolga leta bodo dobivali tako vsoto in vsako leto toliko novih objektov. In vsako leto bo propadlo 7 društev (kot v letu 1967), kajti ni se jim treba več ukvarjati s športom, ampak lahko samo vzdržujejo stavbe. In

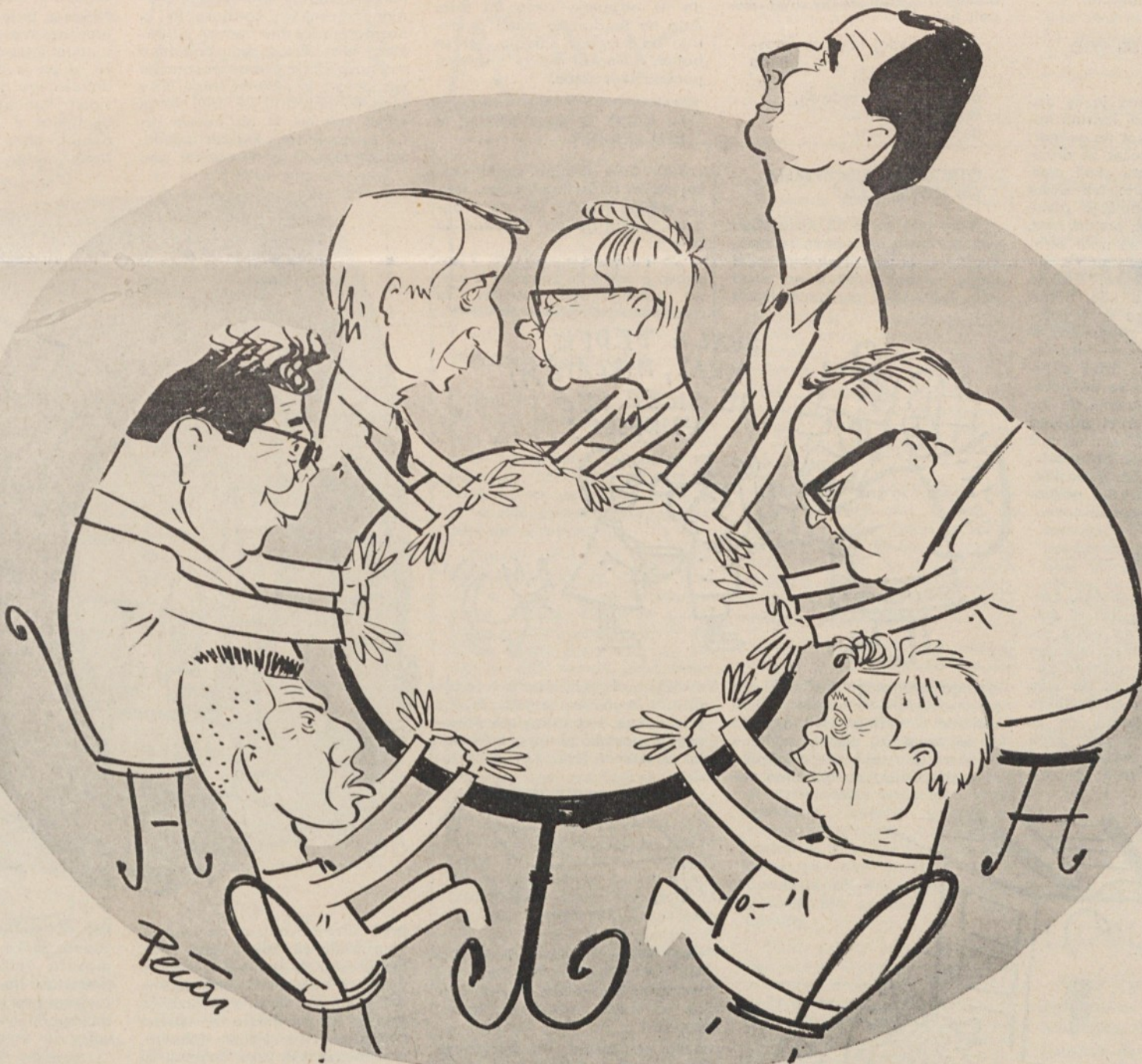
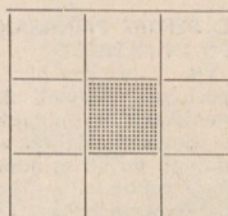
Nabirajte lipovo cvetje, šipko-
vo seme, zbirajte preslico, žaj-
belj, lapuh, pelin, encian, arni-
ko in še tisoč drugih zelenik —
razen hermeline! Ta je postala
industrijski proizvod.

To, dragi šolniki, verjemite, kot
ste doslej že vse verjeli od Tru-
barjevih časov sem.

Seja se je zavlekla pozno v
noč. Zunaj se je bistrilo jasno
nebo. Tudi v glavah članov
uredniškega odbora je bilo v hi-
pu vse jasno. Le ena skrb jim je
sijala pred očmi: Če ne bo več
problemov, če bo vse na dlani
— vraga, o čem bo pa sploh še
potem kazalo pisati, da bo list
ostal na taki zadovoljivi družbe-
no aktivni in kritični ravni?

O odgovoru na to bo uredni-
ški odbor razpravljajal na nasled-
nji seja naslednjega leta. Če ga
hočete vedeti, berite tudi v pri-
hodnjem letu Našo skupnost. Ne
bo vam žal.

Za šolstvo vas pa raje kar
vprašam, ker vem, da ste bistrih
glav in boste problem rešili z le-
vico! Tu je magični kvadrat:

Gospodarstvu se obeta zlata
doba: tovarne bodo odklanjale
kredite, celo obrtne delavnice in
komunalni servisi se bodo orien-
tirali na zunanja tržišča. Ropota
in dima ne bo več — obdajale
vas bodo le čiste sapice z Go-
lovca in Prežganja ... Delavski
sveti se bodo vljudno branili
kompetenc, ki jih jim bodo po-
nujali direktorji.

Leto 1968 bo zadnje leto ko-
munalnih problemov. Zadnja hiša

tja do Klopca in Javora bo imela
toplo in mrzlo vodo. V Jaršah bo
električno razsvetljavo zamenjala
taka, ki zanjo še slovenskega iz-
raza nimamo. Makadam se bo
na slednji stezi umaknil asfaltu.
Dovoljenja za gradnjo bodo na
skupščini vsakomur na voljo po
samopostrežnem načelu. Edini
problem, pred katerim bodo stali
predstavniki volivcev na skupšči-
ni, bo tale: Ali naj bo bulevar
Stara pot širok 45 ali 46 metrov
in ali naj bodo med cestiščem
pasovi z navadno ali angleško
travo.

kmalu bo napočil zlati čas, ko
bodo lahko samo prišli v telovad-
nico in občudovali, kako je lepo
opremljena, in na igriščih bodo
zalivali travico, da bo lepša. In
športnikom se ne bo treba več
ukvarjati s športom in tako ne bo
več športnih klubov ampak bodo:
klubi za vzdrževanje objektov.

Kar se zdravstva tiče, pa vam
priporočam: Studirajte starega
Kneippa in se pripravljajte na
osamljeni boj z boleznimi!

Izpolnite ga takole: Z leve na
desno vodoravno zgoraj, levo na-
vpično navzdol, z desne na levo
spodaj in desno navpično na-
vzgor vpišite kratice novega sa-
moupravnega organa šolnikov.
Vse v nasprotno smer vam da
odgovor: Da boš, dragi šolnik,
enkrat ...

No, ste že rešili? Seveda, vsak
magični kvadrat je zelo lahko
rešljiv in tako lahko bo rešeno
tudi šolstvo enkrat za vedno.

**BRALCEM, NAROČNIKOM
IN SODELAVCEM**

**ŽELI USPEHOV POLNO
IN SREČNO NOVO LETO**

1968

Uredništvo Nsk

NOVO LETO NEKDAJ IN DANES

NEKAJ ZANIMIVOSTI O STARIH SLOVENSkih NOVOLETNIH OBİČAJIH, SEGAI, NAVADAH, VRAŽAH IN PREROKOVANJIH

Zopet je naokrog novo leto, zopet smo za leto dni starejši. Čas pa hiti v neskončnost, kakor demon kot večni popotnik, ki nima obzanka, niti ne zavemo se dobro in že ga ni več. Tempo današnjega življenja je pač takšen, da se bojujemo s časom. In zdi se nam, da je naš največji sovražnik prav zato, ker ga ne moremo nikoli vsaj za trenutek zaustaviti.

»Kaj pa nekoč?« povprašate. Res je, nekoč je življenje — vsaj navidezno — teklo počasneje, enakomerneje. To nam potrjujejo tudi šege in navade nasploh, posebej pa še okoli novega leta. Največ teh običajev je že izumrlo, nekateri pa so se ohranili. In o teh bo govor v pričujočem sestavku.

Literaturo in vire smo dobili v knjižnici Ljubljanskega etnografskega muzeja. Pri tem niti ni bistveno, da tu nismo brali neposredno o ljudeh in krajih s področja naše občine. Tak podrobnejši prikaz še čaka vestnega zapisovalca in stenografa. V prenekaterih podrobnostih z drugih področij pa bodo lahko bralci videli tudi običaje, šege itn., o katerih so vsaj slišali tudi na vzhodnem delu Ljubljane.

UGIBANJE Z LISTKI POD KRIMOM

Južno od Ljubljane je še danes ohranjenih nekaj izvirnih novoletnih običajev, kot na primer: Na starega leta zvečer se družina zbere v topli izbi okoli peči. Potem začno z igro. Na devet majhnih listkov napišejo razne besede: kruh, venec, prstan, fant, ključ, dekle ipd. Liste nato skrbno zavijejo in vsa družina jih miže vleče iz klobuka. Vsakdo potegne trikrat. Če kdo trikrat izvleče isti listek, ga prav gotovo zadene usoda predmeta, ki je zapisan na listku — npr. če kdo potegne trikrat listek s prstanom, pomeni, da se bo gotovo poročil. Kruh pomeni, da bo dobil delo. Če pa dobi zapored prvič listek s prstanom, drugič s ključem, poslednjič pa s culo, to pomeni, da se bo v naslednjem letu poročil, postal gospodar in bo kmalu propadel.

METANJE ČEVLIJ

Veselo je tudi, ko mečejo čevlje. To je pa takole: tisti, ki meče čevlje, se vsede na sredo sobe, tako da je s hrbtom obrnjen proti vratom. Nato natakne čevlje samo na prste in ga vrže čez glavo. Če pade na podplat, je to dobro znamenje, če je prednji del čevlja obrnjen proti vratom, pomeni za dekle še pred pustom poroko, za fanta pa, da

bodočnost. Fantje pa na Silvestrov večer radi sprašujejo usodo o svojih družicah: na tri listke napiše fant tri ženska imena in jih da pod zglavje. Ko se zjutraj prebudi, hitro odpre prvi listek in ime, ki ga prebere, bo ime njegove bodoče žene.

KAKO PEHTRE PRINAŠAJO SREČO IN NESREČO

Zanimivi so novoletni običaji na Gorenjskem. V bohinjskem kotu so včasih hodile po vaseh šeme, drugod pa so se napravili v hudobne pehtre ali — kot so jim rekli »kvatne babe«. Otroci so bežali pred njimi, ko so hodili od hiše do hiše. Taki in podobni veseli koledniki so bili včasih tudi dokaj zahtevni. Ponavadi so pred vsako hišo zapeli tisto:

»Preč je zdaj to staro leto«
ali pa
»So nam pravili,
da ste pujska zadavili,
sez'ite na polico,
dajte klobasico.«

OTROCI NA KOČEVSKEM OB NOVOLETU

Novo leto se je na Kočevskem vedno začelo z veseljem za otroke. Vsi so se zbrali ob topli peči in so nestrpno čakali na staro leto. Tega so si predstavljali kot

starega bradatega moža, ki ga pa niso videli. Nenadoma pa so zadoneli v veži glasovi in vrata so se na stežaj odprla. Iz teme so se vsula v sobo rdeča jabolka in orehi. Otroci so bili silno ve-

žiti so si morale polno naročje, toda pri tem niso smele šteti polen; to so lahko storile šele, ko so jih prinesle k peči. Tu so jih preštevale navadno na skrivaj, da bi nihče drug ne zvedel za njihovo usodo. Če se je štetje končalo z neparnim številom, je bilo to slabo znamenje.

VOŠČILA OTROK IN BOJAZEN ZA SREČO V PREKMURJU

Prekmurje je prava zakladnica ljudskih običajev. Tudi novo leto praznujejo Prekmurci nadvse lepo. Komaj zabrljo po hišah svetilke v novoletnem jutru, že so tu »polaziči« — fantiči z velikimi torbami in palicami v roki. Po dva in dva hodita od hiše do hiše in lepo voščita. Čim lepše je voščilo, tem obilnejši je dar. Fantiča že kar na hišnem pragu zdrdrata svojo pesm:

»Želim vam toliko okovov vina,
kak'na moji glavi vlašičev,
želim vam toliko kokoši
kak' na moji glavi vlašičev.«

Tako kot povsod v Sloveniji, je tudi v Prekmurju za novo leto miza svečano pogrnjena, na njej pa mora biti svinine, saj drugače vse leto ne bo sreče pri hiši. Na vse mogoče načine gledajo, da ne odženejo sreče od hiše. Zato na ta dan še smeti pometajo od praga v kuhinjo, ker se bojijo, da ne bi morda s smetmi pometli tudi sreče.

IN KAKO JE BILO NEKOČ V BELI KRAJINI?

Tudi Bela Krajina hrani precej starih ljudskih običajev. Res, je, mnogo tega je šlo že v pozabo, nekaj je pa vendarle še ostalo.

Ob enajstih ponoči na Silvestrovo gredo trije zaupniki iz vasi na tromejo treh posestev. Tu

vsakdo od njih postavi svojo desno nogo na mejnik. Molče prisluhnejo, kaj staro leto pripoveduje novemu o tem, kako vse bo v novem letu. Ker so blizu

vasi, slišijo namreč glasove iz hiš. Če slišijo glasbo, bo v tej hiši gotovo v novem letu poroka, če pa slišijo razbijanje kladiva, bo smrt.

Ali pa: zvečer na Silvestrovo gredo dekleta s škafi in v spremstvu fantov k potoku ali studencu. Tu pričakajo polnoč v smeju ob petju in plesu. Nato zajamejo vodo in jo nesejo domov. V tej »novoletni« vodi se nato umije vsa družina, ker jim da voda zdravje in opere vse stare bolezni.

V novoletni noči leži na mizi ob potici ključ od zidanice in grozd. S tem kličejo dobro novo leto. Na novo leto pridejo otroci voščiti v hišo. Običaj zahteva, da vstopi in vošči najprej možka oseba, saj je potem gospodinja bolj darežljiva, več je jabolk in orehov, pa tudi cvenka.

SLAMNATI MOŽ NA KRASU

Na sto različnih načinov so ljudje izkazovali svojo hvaležnost ali svoja čustva ob novem letu. Mnoge stare navade še živijo med ljudmi, tudi take, ki si zanje težko najdemo prave razlage.

Na Krasu še živi navada o obdarovanju deklet. Ta obdaritev ima pravzaprav le pomen priznanja ljubezni in spoštovanja in nasprotnih čustev fantov in deklet. Na Silvestrovo popoldne vse gospodinje skrbno pospravijo ves ohrovt z njiv, če tega niso utegnile napraviti že prej. To je edino zelenje, ki ob novem letu še raste na kraških njivah. Vaški fantje se že nekaj dni

so se kakorkoli pregrešila zoper fantovske postave pa morajo namesto priznanja dobiti ukor: takim dekletom pripravijo moža iz sirčja (iz koruzne slame), nanj pa obesijo napis, da vsi ljudje vedo, kateri je namenjen.

IN ŠE DODATEK

Morda koga zanima, od kdaj slavimo novo leto. 1. januarja? V 4. stoletju po n. št. je bil postavljen začetek novega leta na 25. december; nato so ga praznovali na razne dneve vse do konca 17. stoletja, ko je tedanji poveljar rimskokatoliške cerkve papež Inocet leta 1691 določil 1. januar za začetek novega leta.

Tudi novoletna jelka ni novejša pridobitev, marveč sega ta običaj tja v stari Rim. Že Rimljani so namreč obešali darila na zeleno vejevje in drevesa. To je bilo nekako mistično darovanje bogovom. Od tedaj se je ta običaj prenašal iz roda v rod, iz veka v vek in se je ohranil do današnjih dni.

Nekaj podobnega je tudi z največjim prijateljem otrok, z dedkom Mrazom. Tudi v davnih časih — kot danes — so se novega leta najbolj veselili otroci. Njihova bujna domišljija si je predstavljala prihod novega leta v podobi starega bradatega moža, ki pa je bil — za razliko od današnjega dedka Mraza — neviden. Kot dandanes, jim je tudi takrat v košu prinašal kup dobrot, samo da so bile te dobrote včasih mnogo skromnejše

pred silvestrovanjem dogovorijo, kam bodo šli čakati novo leto. Dogovorijo se tudi za novoletna darila, ki jih bodo dali vaškim dekletom. Vsa pridna in poštena dekleta bodo dobila na streho dvoriščnih vrat »vrzote« (ohrovt), nezaželena ali taka dekleta, ki

kot so danes. Medtem ko navadno danes dobijo otroci vsa mogoča darila, so se morali v preteklosti zadovoljiti s prgiščem orehov, nekaj jabolki in koščkom potice. Pa so bili vseeno zadovoljni in veseli.

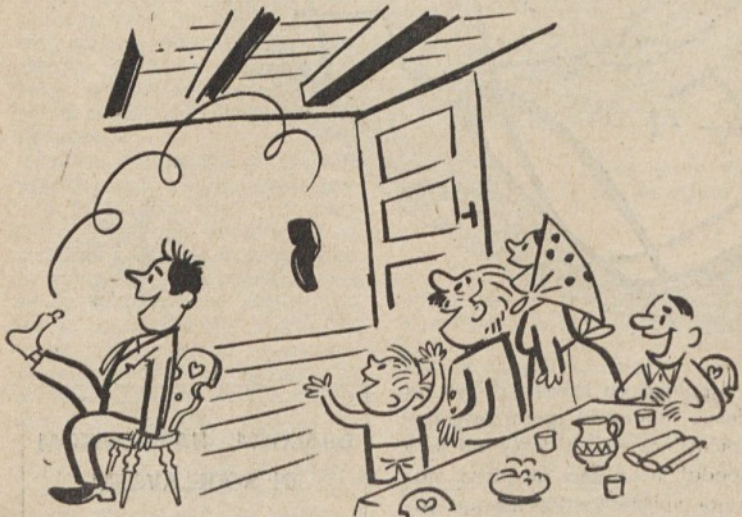
Franc Fajdiga

mercator

LJUBLJANA

Aškerčeva 3.

nudi cenjenim potrošnikom v svojih številnih trgovinah vse vrste blaga, od pohištva, prehranbenih artiklov, tekstilnega blaga, igrač, konfekcije čevljev itd. ter se za nakup priporoča.

bo moral od hiše; če pa pade čevlj narobe, prerokujejo to kot dolgo bolezen, ki se navadno konča s smrtjo.

Ponekod se je še do danes obdržala navada, da ljudje na Silvestrovo prerokujejo bodočnost z vlijvanjem svinca. Po oblikah staljenega svinca ugibajo

seli in so začeli prepevati novoletne pesmi. Pridružili so se jim tudi starejši in tako se je vsa družina skupaj poslavljala od starega leta.

Za novo leto je bilo treba tudi pravočasno nanesti drv v hišo. Navadno so jih nosile hčerke, ki so bile godne za možitev. Nalo-

Na pragu zdaj je novo leto

Zaključili smo leto staro skrbi zavrgli v staro šaro, na pragu zdaj je novo leto, lepo naj bi bilo sprejeto.

Kaj vse smo lani doživeli, kako smo delali veseli, pove naj kronika vam naša, naj bo za vas duhovna paša.

Predel Ljubljana Moste-Polje, zavzema veliko okolje, skrbi veliko se poraja, a vse nas skupaj up navdaja.

JANUAR

Že v mes'cu prvem, januarju, po novem, svežem koledarju, nas presenetil mestni svet je, odredil je denarcev štetje.

Uvedel namreč je prispevek, prav resno stavljal je zahtevek: »Denar naj vsakdo brž poišče, in v sklad za mestno dá zemljišče!«

FEBRUAR

Medtem so že priprave tekle, da ljudske trume bi izrekle, svoj glas za nove kandidate, pred vrati so volitve — brate!

Politaktiv se še sestavlja in možnosti preučeval je, kako naj uredi se mesto, o tem se govori zdaj često.

MAREC

Dramatski krožki so se zbrali, umetnost svojo pokazali, bila revija kvalitetna, po stažu zdaj je kar triletna.

Klub moški zaloški »Copata« odprl spet je svoja vrata, en dan brez žen je dvignil glavo, ponosno je razvil zastavo.

Občinska tekma telovadna bila zares je prav paradna, na tekmi veliko število je pionirjev nastopilo.

APRIL

Volili nove smo poslance, del starih šel je na ukance. Volivci dobro so izbrali, da se nekoč ne bi kesali. Predsednik nov prevzel krmilo in nalog z njim zares obilo. »Tovaršu Mačku mnogo sreče!« vsak naš občan takoj izreče.

Otroška grla so zapela, vsa sveža in pa vsa vesela, bilo je zborov mnogo zbranih, glasov enako dobro ubranih.

MAJ

V tovarni Yulon pa začele so se težave nevesele; ker se izdelkov kup kopiči, lahko tovarna se uniči.

Mladost živahna in vsa zorna pri delu svojem pač uporna, slavila svoj veliki dan je s parado in pa s tekmovanjem.

JUNIJ

Razstavili so svoje like, skulpture, grafike in slike umetniki iz Most — občani, likovnosti prav vsi predani.

Politično pa zborovanje, za Moste novo pojmovanje je konferenca naša iznesla, in v SZDL nov duh prinesla.

JULIJ

Si lovor športni priborili si rokometiški naši mili, prvi so v SRS postali, Slovana pionirji mali.

Enaki so bili kegljači, Slovana borbeni igrači, so borbene partije igrali, prvaki SRS postali.

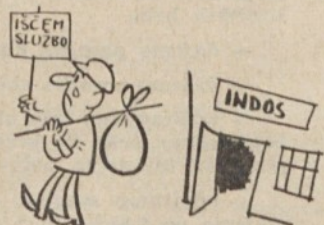
Podjetje stanovanjsko čilo se z bežigrajskim je združilo, zdaj skupaj delo sta začela bo raja naša kaj vesela?

Živi naj ohcet ta vsa zdrava za koga bo pa zdaj zabava? Če dnarcev več bo treba dati, nevolje ljudske se je bati!

AVGUST

Vsi naši hrabri partizani, v odredih druge grupe zbrani so v Mostah domicil dobili, ker mnogo v boju so storili. Mladinski klub je res potreba, da pač mladina ne prezeba; Kodeljevo ga ustanovilo, mladince vanj je povabilo.

SEPTEMBER

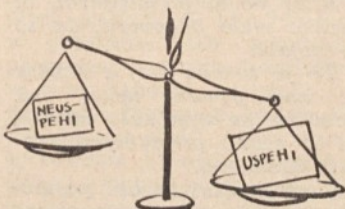

Pojavil Indos se s problemi na spomlad znašel se v dilemi,

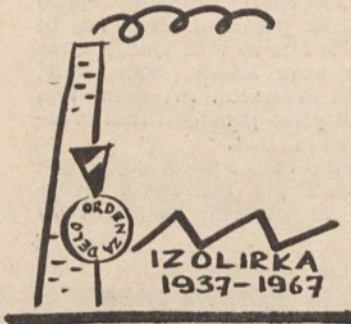
takrat je našel brz rešitev, delavcem dal je — odpustitev.

Ce to bila najboljša pot je, da je prišlo nazaj ugodje, veliko zdaj je to vprašanje, ko beremo o tem pisanje?

OKTOBER

Polletno naše gospodarstvo, občinsko celo ustvarjalstvo bilo uspešno je, napredno, zato pa torej hvalevredno.

Občani pišejo ...

TOVARIS UREDNIK!

Dovolite mi, dragi urednik, da vam ob novem letu napišem nekaj besed o Naši skupnosti in se vam in vašim delavcem zahvalim za izredni trud, ki ste ga vložili v to, da bi postal časnik resnično glasilo naših občanov.

Casnik, ki je bil v začetku revija, izhaja že osmo leto. To je doba, ki je kratka in dolga hkrati. Kdor je v teh letih aktivno sodeloval v občinah Moste ali Polje, ve, koliko je bilo raznih problemov, težav pa tudi uspehov; ta tudi ve, koliko naporov je bilo potrebnih pri vsem tem. Tu je tudi vzrok, da se nam kratka doba zdi izredno dolga. Pri uspehih nosi nemajhno zaslug tudi naš list.

Ponovno sem prelistal zadnjih enajst števk in poskušal najti šibke točke v nameri, da bi uredništvu svetloval kaj pametnega. Bolj ko sem se poglobljal, bolj sem se prepričal, da skoraj vse, kar mi je prišlo na pamet, uredništvo že ve, le da tega iz najrazličnejših vzrokov ne more vedno uresničiti.

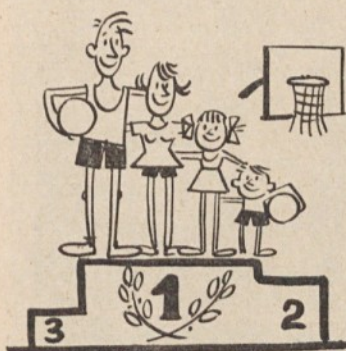
Glavna hiba, ki se odraža tudi v sami ureditvi oz. strukturi in kvaliteti prispevka, je premajhen izbor dopisnikov na terenu. Tega se odločno zavedata uredništvo in občinski odbor SZDL. Tu je tudi vzrok za odprto pismo občinskega odbora SZDL krajevnim organizacijam in za ponoven poziv uredništva terenu v oktobru letos. Ker primanjkuje ta živi stik z ljudmi in dogodka, dobimo vtis, da so objavljene vesti in članki večkrat slučajni in da so morda še drugi dogodki, ki jih ne poznamo in o katerih bi morali pisati. Pri tem ne mislim samo na oddaljene kraje, ampak

Let trideset na polju dela je Izolirka preživela in jubilej z veliko uspeha delavcem je zares uteha.

Motorno, avto društvo Moste dobilo zmage je pogoste, se med najboljše uvrstilo, nov lovor si je priborilo.

NOVEMBER

ZK se reorganizira in v vrstah svojih mlade zbira, četrtne nove konference dobile nove so ingerence.

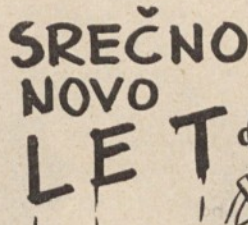
Številka štiri ni velika, a vendar je velika dika, nagrada štirikratna zbrana košarkarskih ekip Slovana.

DECEMBER

Prišlo je leto zdaj do kraja in mnogim to zares ugaja, pa naše lanskoletno delo je res v marsičem uspelo.

Pa novo leto, kaj nam kaže, obeta kaj in kaj nam laže? Čakajmo vsi in ugibajmo spodbudo lepo sebi dajmo!

Združimo hitro naše sile, ki mnogo naj bi nam rodile uspehov v občini vsej naši, saj to uspehi bodo naši.

Vse skupaj bodi dobro vzeto, ko stopamo v novo leto, obilo sreče in veselja želi prav vsem

MOŠČANSKA KREVLJA

tudi na delovne organizacije, od koder pravtako ni dovolj kratkih vesti.

Najboljši prispevki so pogovori z občani oziroma vsi tisti prispevki, kjer občani, odborniki, športniki, mladina in drugi govorijo o svojem delu in povedo svoja mnenja. To so: intervjuji z občani, športna rubrika, občani pri delu in doma, vprašanja in odgovori volivcev ter nekateri prispevki mladih. To bi morala biti tudi v prihodnje osnova za urejanje lista.

Občani v najrazličnejši vlogi in funkciji naj kratko in jasno povedo svoja stališča ali predloge. Tako je možno govoriti tudi o zelo važnih skupnih dogovorih in nalogah, o delu skupščine, političnih in drugih organizacij.

Poleg pogovorov z občani največ povedo kratke novice o delu, uspehih ali neuspehih na terenu. Takih je mnogo kratkih in zanimivih novic.

Pogovorom in novicam sledijo, po uspešnosti, obvestila o davkih in drugih prispevkih, predstavljajo poslancev, o finančnem načrtu skupščine, razna obvestila o volitvah in podobno. Šele vsemu temu sledijo (in naj sledijo) daljši uvodniki ali dolgi načrti dela posameznih organov ali organizacij.

Taka se mi zdi tudi pot za prihodnje. Vztrajajmo na tem vrstnem redu. Govorijo naj občani, vrste naj se novice iz delovnih organizacij in s terena, šele potem naj pridejo na vrsto razna obvestila, uvodniki in daljši članki. Vse to pa bi bilo mogoče za spoznanje moderneje urediti, opremiti z živahnimi naslovi in tako vzbuditi večje zanimanje bralcev.

V zadnjih številkah se je uredništvo zavedalo, kako važni so članki ali vesti iz delovnih organizacij. Zato smo v zadnjem času marsikaj zvedeli iz delovnih organizacij: INDOS, KTM, Tovarna kleja in o gospodarjenju v občini na sploh. Ta smer se mi zdi izredno pomembna. Seveda naj bi veljalo tudi tu isto načelo:

kratki članki, dosti tehtnih novic in obvestil.

Ce še enkrat zelo na kratko strnem misel, ki jo zastopa tudi uredništvo in mu to že sedaj bolj ali manj uspeva, potem je to naslednje: časnik mora biti najprej glasilo občanov samih, šele potem je to mesto za neobhodne okrožnice ali neka druga navodila občinskih forumov in organizacij.

Oprostite, da sem vam poskušal soliti pamet. Sprejmite ta prispevek bolj kot pohvalo in moje veselje, da se je list tako razvil in uveljavil, kot neko kritiko ali površno nasvetovanje. Se več: hotel sem poudariti, kako je Naša skupnost pomemben za stike med občani in da bi želel pomagati uredništvu pri pridobivanju novih privržencev in dopisnikov. Želel bi tudi, da bi list dobil več materialnih možnosti. Marsikaj, o čemer sem pisal, je odvisno tudi od tega. Tudi sam obljubljam, da bom poskušal aktivneje sodelovati.

Mnogo uspehov vam želim v novem letu

Avgust Vižintin
Pokopališka 45, Lj.

VELETEKSTIL LJUBLJANA

Vsem potrošnikom želimo zadovoljno in uspešno novo leto 1968. Istočasno se priporočamo za obisk in nakup v naših poslovalnicah:

Svila I — Kresija

Svila II — Kresija

Cveta, Stritarjeva

Perlon, Čopova

Ajdovščina, Gosposvetska

Cveta, Miklošičeva

Moška moda, Trubarjeva

Modna konfekcija, Tavčarjeva

Veletekstil, Celovška

Veletekstil, Zalog

Veletekstil, Črnomelj

- VESTI S TERENA - VESTI S TERENA - VESTI

Mladina je zborovala

V minulih dveh mesecih sta bili na terenu Nove Jarše dve mladinski konferenci, o katerih lahko zatrdimo, da sta bili dokaj plodni in pričakujemo v prihodnosti pri mladih proizvajalcih kot tudi pri mladih občanih več aktivnosti. Letni konferenci sta namreč imela mladinska aktiva kombinata Žito in terena Nove Jarše.

IZ MRTVILA V ŽIVAHNOST?

Konferenca mladinskega aktiva kombinata Žito je izvenela v samokritiki, da je bil aktiv od

povsem zamrlo. Krajevna organizacija SZDL je sicer poizkušala mladino spodbuditi in privabiti k različnim akcijam, a ji to ni uspelo. Vzrok? Nekdanji mladinski klub, ki je imel začasno svoje prostore v Javnih skladiščih, se je moral raziti, ker mladinci niso pokazali dovolj discipline, nekdanji predsednik je povsem popustil in tako je prišlo do poloma. Le redki mladinci so pokazali zadostno zavest, da so pomagali ob raznih političnih akcijah, zlasti pri volitvah. Najtežji problem pa je bil vsekakor zaradi prostorov, kjer bi lahko mladina dobila

Misli ob dnevu JLA

Nаша domovina je polna bogastev. Obsega ozemlje od Triglava do Vardarja, vmes pa se razprostirajo polja, gozdovi, pašniki, mesta. To je naša domovina in čuvati jo moramo. Meje stražijo granicari — predstavniki JLA.

Kaj pa je JLA?

Kdor ne bi premišljeval, bi kratko malo odgovoril, da so to vojaki.

To je seveda res, a vendar to ime pomeni nekaj več. Predstavlja nam naše narode, ki so vedno pripravljeni braniti domovino.

Temelji JLA so bili postavljeni, ko je bila ustanovljena 1. proletarska brigada, brigada partizanov s tovarišem Titom na čelu.

Partizani so hrabro premagali sovražnika in domovina je svobodno zadihala, čeprav je bila porušena. Toda kaj bi to? Z leti so naši ljudje zgradili nove stavbe, nove ceste, nove železnice. Pri vsem tem delu pa so pomagali tudi predstavniki JLA.

Prav tako so naši vojaki pomagali pri dograditvi Skopja po potresu, napravili sa

nasipe ob poplavah in še in še.

Jugoslavija je članica OZN. Tako je tudi ona poslala nekaj vojaških enot v sklop enot OZN, kadar je bilo treba.

Vojaki stražijo naše meje bodisi na morju, v gorah ali na ravnini.

Naša armada je opremljena z najmodernejšim orožjem, saj je to vidno na vseh vojaških paradah.

Tako kot drugod ima tudi naša vojska mnogo rodov, kot

so: pešadija, letalci, topničarji, mornarica. Najbolj od vseh mi je všeč mornarica.

Praznik naše armade je 22. december. Na ta dan naši branitelji proslavljajo svoj praznik. Takrat povabijo tudi pionirje in z njimi preživijo mnogo lepih trenutkov. Na ta dan prejmejo tudi mnogo čestitk. K tem čestitkam pa se pridružujem tudi jaz in jim želim mnogo uspehov.

Alenka Prvinšek
8. a

Pomemben seminar

Na pobudo IO občinske konference SZDL Ljubljana Moste-Polje je bil v soboto 23. 12. 1967 v prostorih občinske konference sklican enodnevni seminar za predsednike, tajnike in blagajnike krajevnih organizacij SZDL naše občine. Za seminar, katerega namen je bil izmenjava izkušenj, so bile pripravljene teze in določeni referati za posamezna področja. Tako je inž. VITJA RODE, sekretar republiške konference Socialistične zveze, govoril o idejni vlogi

SZDL v novih pogojih izvajanja družbene in gospodarske reforme; republiški poslanec VLADO ČERNE o vplivu organizacije SZDL na delo občinske in republiške skupščine in obratno; ANTON NANUT predsednik občinske konference o razvijanju krajevne samouprave in sekretar izvršnega odbora občinske konference JOŽE MENCINGER o delu in organiziranosti znotraj organizacije SZDL.

O poteku seminarja bomo še poročali.
F. F.

minule konference do sedaj precej nedelaven in da odbor ni znal privabiti mladine k intenzivnejšemu delu. Vzrok je bil predvsem pri nekdanjem predsedniku, ki je imel, kot je bilo iz razprave moč videti, samosvoje poglede na delo mladine. On in še nekateri so se zaprli sami vase, na ostalo mladino, ki jo je na področju naše občine v okviru tega aktiva nič manj kot 80, pa so kar pozabljali. Nekaj tudi ni bilo v redu s finančnim poslovanjem, čeprav so samoupravni organi dali mladini dovolj sredstev za dejavnost aktiva. Po zelo smotni razpravi so mladinci aktiva izbrali novo vodstvo, od katerega pričakujejo veliko več uspešnega dela v prihodnosti. Seveda pa so dolžne pri tem pomagati tudi družbeno politične organizacije — tako OO ZK kot sindikat kombinata — da bo mladina zavzela do svojih dolžnosti v prihodnje jasna in dosledna stališča. Le v tem lahko pričakujemo, da bo ta aktiv prešel iz mrtvila v novo življenje.

DVE STRUJI

Delo mladine na terenu Nove Jarše je v zadnjem letu in pol

zatočišče. Ker tega ni bilo, je tavalva vse do 24. novembra, ko je bila na pobudo nekaterih mladincev in SZDL sklicana konferenca aktiva. Na njej so mladinci izvolili nov odbor in mu poverili vodstvo svojega nadaljnjega dela. Vodstvo šole »Jože Moškrič« je obljubilo svojo pomoč glede prostorov in glede nekaterih dejavnosti v krožkih, SZDL pa bo seveda prav rada pomagala s finančnimi sredstvi.

Ne moremo pa mimo presečenca, ki smo ga ob tem doživeli. Povsem neke ob strani pa je bil na tem terenu ustanovljen še en mladinski aktiv, ki je želel razplesti svojo dejavnost, brez povezave z jarškim aktivom, v blokih ob Smarješki cesti. Politični delavci terena so bili spričo tega zelo presenečeni, so hitro reagirali in sklicali predstavnike obeh aktivov na skupni sestanek. Po končnem dogovoru upamo, da ne bo teklo mladinsko delo po dveh tirih, temveč v enotnem aktivu, ki ga podpira krajevna organizacija SZDL. Le tako bodo jarški mladinci lahko uresničevali svoje delovne načrte in želje.

T. Bančič

LEPA PROSLAVA DNEVA REPUBLIKE

Delovna enota uprave kombinata Žito je organizirala za člane svojega kolektiva proslavo Dneva republike. Udeležba sicer ni bila najboljša, zato pa je bil zelo dobro pripravljen program. K sodelovanju so namreč povabili pionirje osnovne šole »Jože Moškrič«, nad katero ima kombinat svoj patronat. Dvajset pionir in pionirjev je pripravilo sicer kratek, toda zelo kvaliteten program pesmi in recitacij in presenetilo vse navzoče. Med seboj so se prepletale pesmi in recitacije s primerno borbeno tematiko, prav tako pa tudi narodne pesmi. Proslava je dosegla svoj namen, pionirji pa so, ko so čestitali kolektivu, izrazili svojo pripravljenost, da bi ob takšnih priložnostih še radi prišli v goste k Žitu.

NOVI AKTIVI ZVEZE MLADINE

Pred nedavnimi je bilo ustanovljenih več novih aktivov Zveze mladine v občini. Ustanovitev je narekovala družbenopolitična dejavnost družbenih organizacij na terenu in delovnih organizacij ter želja mladih po organiziranem delu v Zvezi mladine. Novi aktiv so bili ustanovljeni v Polju, Novih Jaršah, Dolskem, Železniškem gradbenem podjetju in Kemični tovarni — obrat Yulon. Aktivni so že izdelali delovne programe za naslednje leto. Zato je pričakovati, da se bo delo mladine v občini povečalo.

I. K.

AVTOBUSNO OBRAČALIŠČE KMALU NARED

Prve dni decembra so pričeli delavci Cestnega podjetja Ljubljana z zemeljskimi deli za avtobusno obračališče na križišču Kavčičeve in Rožičeve ulice v Zelenu jami. Odstranili so vrhno plast zemlje in pripravili podlago za novo asfaltiranje obračališča. Obračališče so nekoliko povečali, tako da bodo odslej tod obračali avtobusi mestnega prometa znamke KRAN. Asfaltiranje Kavčičeve ulice in obračališča je pomembna pridobitev za občane Zelene jame.

I. K.

Le pogledite kako imenitno se gostijo. Cicibani s šole v Polju so bili ob Dnevu republike sprejeti v pionirsko organizacijo. Modre čepice in rdeče rutke, jim kar lepo pristoja.

Astra

veletrgovina, Ljubljana, Titova 77, specializirano trgovsko podjetje z usnjem, gumo, plastičnimi masami, čevljarstvi, sedarstvi in tapetniškimi potrebščinami ter orodjem, tehničnim tekstilom, zaščitnimi sredstvi, galanterijo in birotehniko, vas postreže iz svojih sortirnih zalog vedno po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa naročila, osebna, pismena ali preko naših potnikov, izvršujemo solidno in hitro. Pri naročilih tehničnega materiala vas postrežemo tudi s strokovnimi nasveti.

S skupščine Počitniške zveze

V nedeljo, 10. decembra 1967 je bila 7. redna skupščina Počitniške zveze naše občine. Skupščina je ocenila dosedanje delo te organizacije in sprejela nov delovni načrt.

Iz poročila o delu je moči ugotoviti, da deluje v občini 10 družin PZ, ki vključujejo 312 članov. Poročilo ugotavlja, da se je število članstva v letu 1967 zmanjšalo za 193 članov. Vzrok za to je iskati predvsem v neurejenih popustih za potovanja otrok in mladine in neenakih materialnih možnostih mladine. Dalje poročilo ugotavlja, da je bila organizirana vrsta izletov in akcij, med katere sodi tekmovanje pod naslovom spoznavajmo kraje, spomenike in dogodke revolucije. Vseh akcij se je udeležilo 782 mladincev.

V živahni razpravi so prisotni odprli vrsto važnih problemov, med katerimi je bila največkrat poudarjena potreba po načrtnem vzgojnem delu z mladino in priprava kadrov za delo v Počitniški zvezi.

Vrsta kritičnih pripomb je bila izrečenih na račun ukinitve popustov v prihodnjem letu. Zato so na skupščini sprejeli pismo, ki so ga naslovili na Skupščino SRS in Izvršni svet SRS. V pismu je rečeno, da člani Počitniške zveze odločno zahtevajo enake ugodnosti pri potovanjih in izletih, kot jih imajo druge republike.

Na skupščini so izvolili 13-članski izvršni odbor Počitniške zveze za predsednika pa so izvolili Ernesta Jazbinška.

I. K.

Kreditna banka in hranilnica LJUBLJANA

opravljamo naslednje posle:

— zbiramo hranilne vloge in jih obrestujemo po 6,25 % do 8 %

— zbiramo sredstva za stanovanjsko izgradnjo

— dajemo posojila za nakup, graditev in dograditev ter obnovo stanovanj, komunalnih naprav, garaž in počitniških hišic

— dajemo posojila kmetijskim varčevalcem

— dajemo posojila občanom

— odkupujemo tuja plačilna sredstva in prodajamo tuje valute, čke in kreditna pisma za službena, zasebna in turistična potovanja

— odpiramo zasebne devizne račune in jih obrestujemo po 6,25 % do 8 %, od tega 4—6 % v devizah

— odpiramo osebne žiro račune.

VESTI S TERENA — VESTI S TERENA — VESTI S TERENA — VESTI S TERENA

Bazeni, igrišča in še in še na Kodeljevem

V Žitu prvi Oskar

Verjetno večina občanov v naši občini še ne ve, da je bil že pred leti ob začetku gradnje športnega parka Kodeljevo izdelan zazidalni načrt celotnega kompleksa športnih naprav. Ta načrt je poleg visoke šole za telesno kulturo, zgrajene v neposredni bližini, v perspektivi predvideval dokončno ureditev Kodeljevega parka z gradom vred.

Tako je bila že po takratni prvotni zasnovi predvidena izgradnja športno-rekreacijskega centra na južnem delu Kodeljevega parka proti Slovanu. Mišljenje o primernosti lokacije je bilo še tedaj — in je še sedaj — popolnoma enotno, in sicer, da je to eden najidealnejših prostorov, ki so v ta namen na razpolago na širšem področju Ljubljane. Prvič je prostor dovolj oddaljen od mestnega središča oz. hrupa, pa vendar še dovolj blizu in dostopen za slehernega Ljubljana, celo z javnimi prevoznimi sredstvi. Drugič pa je sama lokacija idealna rešitev glede na izredno lepo okolico parka Kodeljevo, bližine Golovca kot tudi že zgrajenih športno-rekreacijskih naprav v samem parku Kodeljevo.

Ne bi se hoteli dalje zadrževati pri objektivnih razlogih (predvsem pri pomanjkanju denarja), zaradi česar do gradnje tega objekta še ni prišlo — kot je bilo zamišljeno po prvotnih načrtih. Važnejše je obvesiniti javnost o tem, da se je na pobudo predvsem športnih funkcionarjev ŠD Slovan in ob podpori predsednika naše občinske skupščine Poljeta Mačka ponovno rodila želja in iniciativa za gradnjo tega objekta. Pred mesecem dni je bil že opravljen ogled na samem terenu s krajšim posvetom, kateremu so prisostvovali vsi zainteresirani, med drugimi tudi predsednik mestnega sveta Ljubljana inž. Košak ter predsednika občinskih skupščin Moste-Polje in Center tovariša Maček in Levičnik. Zaključki posveta so bili soglasni: predvsem da je lokacija nadvse idealna, da je treba iniciativno podpreti in zainteresirati vse pristojne dejavnike, predvsem obe skupščini občine Center in Moste-Polje, ter se čimprej lotiti izdelave idejnih osnutkov kot tudi same prve faze gradnje teh tako potrebnih športno-rekreacijskih objektov.

Na to pobudo je bil že formiran gradbeni odbor, ki ga vodi direktor Javnih skladišč Jože Borštnar, v njem pa sodelujejo še projektant in drugi strokovnjaki z raznih področij, predvsem pa tudi zastopniki obeh najbolj zainteresiranih občin, ki bosta po vsej verjetnosti tudi glavna investitorja pri gradnji objekta.

Ne bi hoteli zavajati javnost z napačnimi podatki, vendar lahko že s precejšnjo sigurnostjo trdimo, da so že skoraj zagotovljena najnujnejša sredstva za gradnjo prve faze teh objektov v višini 150 milijonov starih dinarjev, in sicer s strani obeh najbolj zainteresiranih, tj. predvsem občinske skupščine Moste-Polje in Center.

Izdelana sta tudi že program gradnje in idejna zasnova njene razporeditve, ki je terminsko razdeljena v štiri etape. Ker verjetno širšo javnost zanima, kaj obsega ta program, navajamo njegove glavne elemente.

SPLOŠNI DEL

Celotni kompleks Kodeljevega parka naj bo urejen kot športni center za vse vrste športa in za rekreacijo.

Važno je dejstvo, da so mnoge naprave že zgrajene. Posebno obeležje poudarja te-

mu bodočemu centru Visoka šola za telesno kulturo, ki stoji v neposredni bližini.

V okviru športnega parka naj bi bil zgrajen plavalni stadion za vse plavalne športe, predvsem pa za rekreacijo. Razpoložljivi prostor je velik ok. 160 × 180 m, tj. 3 ha. Na posameznega obiskovalca se računa 8 m²; skupna kapaciteta bo torej 3.800 do 4.000 kopalcev.

VISOKE STAVBE

Zgrajen naj bi bil vhodni trak z blagajno, pisarno, ambulanto, prostor za orodje in osebje.

Nato naj bi bile urejene garderobe za kopalce, prehodne kabine z obošalniki in ločeni prostor za športnike (omariče) s sanitarijami in s toplimi in hladnimi tuši. V programu je tudi gradnja stanovanja za strojnike kot tudi ureditev stalnega bifeja za kopalce in za zunanje obiskovalce.

VODNE POVRŠINE

Športni bazen naj bi imel 8 prog po 2,5 m širine in vaterpolo igrišče 30 × 20 m. Tloris bazena naj bi bil 50 × 22 m z globino vode od 1,9 do 2,10 m.

Poleg tega večjega bazena naj bi bil zgrajen še manjši skakalni bazen tlorisa 16,67 × 20 m z globino do 4,5 in s ploščami od 1 do 10 m.

Poleg tega naj bi bil zgrajen še bazen za rekreacijo, tj. za neplavalce, globok 1 — 1,30 m, ki naj bi bil primerno velik in povečan z glavnim bazenom.

Nujno pa bi bilo zgraditi še manjši bazen, tako imenovani otroški bazen, v velikosti 20 × 20 m in z globino 60 — 80 cm.

Pri tem je treba posebej preučiti sistem ogrevanja bazenske vode iz bližnjih objektov ali pa kot samostojni obrat. Posebej je treba preučiti možnost dogrevanja vode s strani toplotne. To bi podaljšalo kopalno sezono, povečalo obisk pri hladnih dnevih in omogočalo večerne prireditve.

OKOLICA BAZENOV

Pri gradnji bazenov je treba predvidevati čimvečjo skladnost z že obstoječimi zelenimi površinami in z bližino športnega parka. Zato naj bi v okolici bazenov tlakovali le delne površine med bazeni. Uredili pa bi sončališča in senčališča in sicer s primernimi rastlinami. Zgrajeni naj bi bili tudi nekateri manjši dodatni športni objekti, kot so dve igrišči za košarko, po eno pa za odbojko in za balinanje. Prav tako bi morali postaviti tudi primerno veliko stalno tribuno za prireditve. Celotni prostor naj bi bil ograjen z žično mrežo in živo mejo.

DRUGI PROSTORI

Nujno je v neposredni bližini predvideti parkirišče in kolesarnico. Primerno parkirišče naj bi bilo urejeno južno od gradu, na meji stadiona, Grubarjevega prekopa in kopalnice.

V neposredni bližini, tj. v delu Kodeljevega parka, ki

meji na obstoječi Slovanov stadion, naj bi bilo zgrajeno igrišče za mini-golf.

Če bo prišlo do takega kompleksnega športnega centra, bo nujno vključiti v celotni program tudi obstoječe poslopje Kodeljevega gradu ter v perspektivi preurediti v gostinstvo-turistični objekt z restavracijo in hotelskimi sobami. Če pa pride do tega, bi bilo idealno v programu teh adaptacij predvideti še zaprto kopalnico, in sicer zahodno od gradu, z velikostjo bazena 20 × 8 m, ki bi lahko služil gostinstvu, športnikom in drugi javnosti.

Celotni zazidalni program je bil zaradi časovne razmejitev, predvsem pa zaradi potrebnih finančnih sredstev in nekaterih težje premostljivih problemov, kot je to npr. problem Kodeljevega gradu, razdeljen na pet etap, in sicer:

I. etapa — izgradnja bazenov,

II. etapa — filtri s cevovodilaki okoli bazenov in tribuna,

III. etapa — izgradnja visokih stavb, ograje in igrišč,

IV. etapa — parkirišča, komunikacije in mini-golf,

V. etapa — adaptacija gradu.

Kot je iz gornjega opisa razvidno, je ideja izredno privlačna, koristna in izvedljiva; to predvsem, če bodo zainteresirani dejavniki, kot so to občinska skupščina občine Moste-Polje in Center, tudi v bodoče podpirali celotno akcijo z dobro voljo in finančnimi sredstvi, kot sta jo podprli že na samem začetku. Upamo, da ne izražamo preveliko mero optimizma, če izjavljamo, da bi lahko I. etapa, tj. izgradnja bazenov, bila končana že v letu 1968.

A. B.

Razgibana konferenca ZK

Komunisti Žita so imeli v minulem obdobju že drugo letošnjo konferenco svoje osnovne organizacije. Ob skoraj polnoštevilni udeležbi so kritično pregledali dosedanje delo, nato pa obravnavali namen in cilj reorganizacije ZK. Sekretar osnovne organizacije tov. Mihelič je zelo samokritično podal poročilo, v katerem je omenil, da bi se morali člani ZK kombinata mnogo bolj zavzeti za vključevanje v reševanje tekoče problematike; zlasti še, ker poteka v okviru celotnega kombinata reorganizacija poslovanja strokovnih služb in delovnih enot. Ugotovil je, da so bi-

člani kolektiva kombinata Žito so bili nedavno prijetno presenečeni ob novici, da je končno tudi k njim našel pot Oskar, jugoslovanska nagrada za embalažo. Kombinacijo Žito je namreč letos konkuriral za to nagrado s tremi vrstami embalaže: testenin, izdelkov tovarne

kot 100 vrst embalaže iz različnih podjetij, razen tega pa je to prvi uspeh kombinata Žito v tovrstni konkurenci.

Največ zaslug za pridobitev Oskarja ima grafik in oblikovalec tega podjetja, delavec reklamno propagandnega oddel-

Pekatele. Izmed njih je prišel v ožjo oceno zavoj za dolge jajčne testenine in dobil Oskarja hkrati s 36 nagrajenimi zavoji, oziroma embalažami drugih podjetij. Uspeh je tembolj razveseljeval, ker je konkuriralo za to nagrado nič manj

ka Ciril Novak, ki že precej let dela na takšnem področju in si je v svoji dolgoletni življenjski karieri pridobil za oblikovanje veliko izkušenj. Zato je seveda prav, da ga je upravni odbor kombinata tudi primerno nagradil.

Gostišče v Zadobrovi v novi obleki

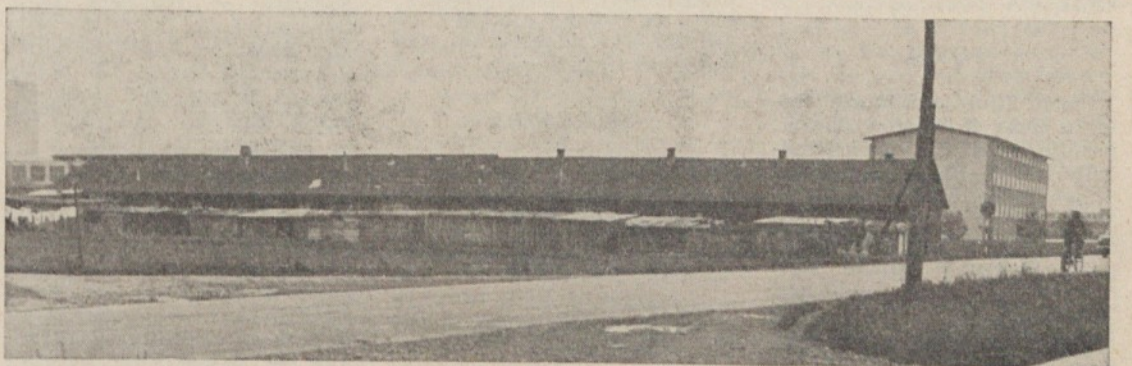
Gostinsko podjetje Moste sodi med tista podjetja v občini, ki si nenehno prizadevajo izboljšati svoje usluge občanom. V skladu s temi prizadevanji so v decembru povsem preu-

redili gostišče v Zadobrovi. Že zunanji videz opozori mimoidoče, da je to najsodobnejši gostinski lokal v občini. Prostorna točilnica, lepo urejena lovska soba, mala soba, posebna soba s pregrajenimi kotički, namenjeni manjšim družbam, in centralna kurjava — to so glavne spremembe tega gostišča. Gostišče nudi vse vrste jedil po naročilu in postreže s kvalitetnim vinom. Omenjeni prostori in kvalitetne usluge so nadvse primerni za večje in manjše zaključene družbe. Predhodno naročenim skupinam, ki štejejo nad 20 ljudi, nudijo 10 % popusta.

Pri gostinskem podjetju računajo, da se bo odslej promet povečal in da bodo občani zadovoljni z uslugami tega gostišča. Celotna preureditev je veljala 10 milijonov S dinarjev; od tega so najeli 7 milijonov kredita, 3 milijone pa so imeli lastnih sredstev.

I. K.

Zavetje domačim živalim

Na Šmartinski cesti za kombinatom Žito se je razvilo na nekdanjem prostoru SGP Pionir kaj čudno »naselje«. Tu stanujejo številne družine, ki so si ob stanovanjski baraki zgradile še mnoge manjše barake. Služijo jim za zavetje malih živali in tudi kot garaže. Vse pa daje okolju dokaj neokusen zunanji videz.

OBVESTILA

Dragi bralci

Zastoj bomo objavili zapise o pomembnih dogodkih v vaši družini, pri prijateljih in znancih (rojstva, poroke, obletnice, diplome in p.). **Delovni kolektivi, društva in organizacije:** ob delovnih jubilejih čestitajte svojim članom v našem časopisu.

Napišite nam: priimek in ime slavljenca, stanovanje, kratek opis dogodka in datum jubileja. Naročnik se mora obvezno podpisati in navesti svoj naslov. Sporočilo pošljite na naslov: Naša skupnost, Ob Ljubljani 42/II.

Ker je Naša skupnost moških časopis je najbolje če je slavljenec doma iz naše občine ali pa da dela v enem od moških podjetij.

DELOVNI JUBILEJI

Tovarna izolacijskih materialov Izolirka je v oktobru 1967 slavila 30-letnico ustanovitve. V tem delovnem kolektivu je zaposleno tudi 14 delavcev z 20-letnim delovnim stažem. To so naslednji: Franc Bolta, Franc Grčar, Ciril Glušič, Avgust Blažutič Matija Podbevšek, Slavko Barba, Johan Bartle, Anton Gregorič, Edo Pangos, Ana Prebil, Anton Prijatelj, Ivan Skočir, Jože Stopar in Franc Štoka.

Anličević Marija iz Zaloške ceste 81, je 27. novembra 1967 dopolnila 70 let.

Anžič Ivana iz Bizovika 106, je 26. 7. 1967 dopolnila 75 let.

Avsec Lucija iz Bizovika 11, je 5. 12. 1967 dopolnila 79 let.

Avsec Jože iz Bizovika 130, je 31. 1. 1967 dopolnil 77 let.

Anžič Zora iz Litijske c. 7 je 3. 2. 1967 dopolnila 69 let.

Berlec Lucija iz Bizovika 7 je 4. 1. 1967 dopolnila 74 let.

Bezlaž Franica iz Proletarske 9 je 10. 11. 1967 dopolnila 92 let.

Brede Silva iz Vide Pregarc 10 je 28. 12. 1967 dopolnila 60 let.

Brecelj Leopold iz Zg. Hrušice 27 je 13. 11. 1967 dopolnil 70 let.

Brolj Marija, Na Peči 25 je 21. 11. 1967 dopolnila 75 let.

Cimerman Anton iz Zaloške ceste 114 je 23. 1. 1967 dopolnil 69 let.

Cvetko Tomaž iz Litijske c. 39 je 8. 12. 1967 dopolnil 70 let.

Dežman Cecilija iz ulice Vide Pregarc 73, je 11. 12. 1967 dopolnila 70 let.

Dolenc Štefanija iz Zaloške ceste 24 je 9. 12. 1967 dopolnila 70 let.

Gale Marija iz Partizanske ulice 7, je 16. 12. 1967 dopolnila 70 let.

Grum Frančiška iz Zg. Hrušice 60 je 24. 1. 1967 dopolnila 70 let.

Habič Ivana, Ob železnici 14, je 28. 2. 1967 dopolnila 69 let.

CESTITAMO

OBČINSKA SKUPŠČINA

Uradne ure za stranke v vseh službah uprave skupščine občine Ljubljana-Moste-Polje so vsak ponedeljek od 8—12 ure, v sredo od 8—12 ure in od 14—17 ure ter v petek od 8—12 ure.

POŠTA

Pošta Ljubljana-Moste Zaloška cesta 48, telefon 317-178, posluje vsak dan (razen nedelje) od 8—18.30; pošta Ljubljana Polje, telefon 48-053 in 48-054 odprta vsak delovni dan od 8 do 12 in od 17 do 18.30; pošta Dobrunje odprta vsak dan od 8—13 in od 17—19 ure. Telefon 49-000 in 49-010; pošta Dol pri Ljubljani odprta vsak delovni dan od 8—15 ure, telefon 311-408.

KNJIŽNICA

LJUDSKA KNJIŽNICA MOSTE, Zaloška cesta 35 je od

prta vsak delovni dan od 8—19 ure in ob sobotah od 8—12 ure. Telefon 315-877;

LJUDSKA KNJIŽNICA POLJE je odprta vsak dan od 8—12 in od 14—18 ter v soboto od 8—12 ure.

LEKARNA

LEKARNA Moste telefon 317-227 je odprta vsak delovni dan od 8—19 ure.

AVTO

Konec meseca decembra se bo začela redna letna registracija motornih vozil. Registracijo opravlja Uprava za upravopolitične zadeve Ljubljana, Mačkova ulica 1 (Kresija), telefon 315-665. Poslej bodo registrirali motorna vozila eno leto od zadnje registracije, ne pa tako kot doslej vsa vozila meseca januarja.

OSEBNE IZKAZNICE

Osebnostne izkaznice izdaja ali zamenja prijavni urad Uprave za upravopolitične zadeve Ljubljana, Mačkova ulica 1 (Kresija) telefon 315-861. Uradne ure so vsak delavnik od 7 do 19 ure.

MATIČNA SLUŽBA

Rojstva, poroke ali smrti se prijavi na matični urad Uprave za upravopolitične zadeve Ljubljana, Mačkova ulica 1 (Kresija), telefon 315-663. Tam izdajajo vsa potrdila in tudi potrdila o državljanstvu.

MOPEDI

Do konca leta 1967 morajo vsi lastniki mopeda registrirati svoja vozila. Na podlagi tehničnega pregleda dobijo prometno dovoljenje. Registracijo opravlja Uprava za upravopolitične zadeve Ljubljana, Mačkova ulica 1 (Kresija).

DEVIZE

Kreditna banka in hranilnica Ljubljana, ekspozitura Moste, Ljubljana, Proletarska 1, opravlja vse posle s hranilnimi vlogami, stanovanjskim varčevanjem, kmetijskim varčevanjem, prodaja in odkupuje tuje valute, odpira zasebne devizne račune in osebne žiro račune. Vse informacije dobite na telefon 313-969 in 316-133 ali v sami banki med uradnimi urami.

TELOVADBA

Urniki vadbe v TVD Partizan Moste, Proletarska ulica 3 (poslopje občinske skupščine)

V ponedeljek in četrtek:

16.30—17.30 — cicibani
17.30—18.30 — ženska deca
18.30—19.30 — pionirke
19.30—20.30 — mladinke

V torek in petek:

17.30—18.30 — moška deca
18.30—19.30 — pionirji

19.30—20.30 mladinci
20.30—21.30 člani

Košarkarji: člani, mladinci in pionirji imajo treninge: v ponedeljek in četrtek ob 20.30 v sredo in soboto ob 19.00

V nedeljo zasedajo telovadnico telovadci vseh oddelkov z dopolnilnimi treningi za nastope.

Urniki vadbe v TVD Partizan Zelena jama, Pokopališka 35 (poslopje Titovega doma)

V ponedeljek in četrtek:

17.45—18.30 ženska deca
18.30—19.30 pionirke
19.30 in naprej mladinke

v torek in petek:

17.45—18.30 moška deca
18.30—19.30 pionirji — po želji
19.30 in naprej pionirji — vadba tekmovalcev v gimnastiki

v sredo:

17.45—18.30 cicibani
20.45 košarka-mladinci

Ves preostali čas (po 17.45 uri) vadijo v telovadnici pionirke in mladinke, tekmovalke v gimnastiki.

KINO »TRIGLAV«

Od 1. do 3. januarja »LABIRINT SMRTI« — nemško-jugosl. barvni cs western; od 4. do 7. januarja »NESPRAVLJIVI« — ameriški barvni cinemascope western; od 8. do 9. januarja »ENOOKI VOJAKI« — ameriško-jugosl. vojni film; od 10. do 11. januarja »JO — JO« — francoski film — komedija; od 12. do 15. januarja »CEZAR PROTI PIRATOM« — italijanski barvni spektakel; od 16. do 18. januarja »NA POMOČ!« — angleški barvni glasbeni film; od 19. do 22. januarja »MOJE PESMI — MOJE SANJE« — amer. barvni cs musical; od 23. do 24. januarja »JUNAKI VELIKIH DIRK« — ameriške komedije; od 25. do 28. januarja »RAZBOJNIKI IZ ARIZONE« — ameriški barvni cs western; od 29. do 31. januarja »MORITURI« — ameriški vojni film.

KINO »VEVČE«

Od 1. do 2. januarja »NE-SPRAVLJIVI« — ameriški barvni cinemascope western; od 3. do 4. januarja »CLOVEK S PRERIJE« — ameriški western — kinoteka; od 5. do 7. januarja »LABIRINT SMRTI« — nemško-jugosl. barvni cs western; od 10. do 11. januarja »ENOOKI VOJAKI« — ameriško-jugosl. vojni film; od 12. do 14. januarja »ANGELIKA, ANGELSKA MARKIZA« — francoski b. cs pustol.; od 17. do 18. januarja »KROTI-TELJICA TIGROV« — sovjetski barvni cirkuški; od 19. — 21. januarja »CIMARRON« — ameriški barvni cs western; od 24. do 25. januarja »MORITURI« — ameriški vojni film; od 26. 28. januarja »MOJE PESMI — MOJE SANJE« — ameriški barvni CS musical; od 31. jan. do 1. febr. »V PONEDELJEK ALI TOREK« — jugoslovanski film.

KINO »ZALOG«

Od 1. do 2. januarja »CLOVEK S PRERIJE« — ameriški western — kinoteka; od 6. do 7. I. »V SENCİ ZORROJA« — špansko-itali. barvni pustol.; od 13. do 14. januarja »KRALJICA COLORADA« — amer. barvni cs glasbeni film; od 20. do 21. januarja »STRELI POPOLDNE« — ameriški barvni cs western; od

Družbeni razvoj občine v l. 1967

Nadaljevanje s 3. strani

turo zgrajenih 5 novih igrišč manjših izmer, ki so jih pri množičnem aktiviranju doslej zelo pogrešali. Pomembno telesnovzgojno središče nastaja tudi v Polju, kjer nastaja nov športni park, zlasti pa je velika pridobitev gradnja novega bazena na Vevčah, ki ne bo služil le telesni vzgoji ampak rekreaciji občanov in športu.

RAZVOJ KOMUNALNEGA IN STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Področje komunalnih naprav, njihovega stanja in stopnja razvitenosti je eno od najbolj obravnavanih družbenih področij. Takšno zanimanje občanov za komunalno problematiko je razumljivo, saj se z njim srečujejo sleherni dan. To področje pa je bilo doslej spričo zaostalosti in nujnosti drugih za življenje še pomembnejših družbenih področij (šolstvo, zdravstvo, vse oblike varstva itn.) vedno zapostavljeno. Pri urejanju zelenice, zagotavljanju snage, vzdrževanju javne razsvetljave ni bilo zabeleženih posebnih sprememb in so dela opravljal v lanskoletnem obsegu. Vzdrževanje cest je bilo letos boljše in so bila opravljena nekatera večja popravila in ureditev ceste Zadobrova — Sentjakob. Razpoložljiva sredstva za investicije v cestno omrežje so se letos uporabila za ureditev posebno prečnega komunalnega cestnega vozlišča ob tovornem kolodvoru (Kajuhova-Kavčičeva). Za primestne predele je najpomembnejše razvijanje vodovodne mreže, saj so bili letos urejeni vodovodi v Zadovoru, Dolskem, Zg. Kašlju, v Klopcah in Besnici. Večja pridobitev je tudi usposobitev ceste na Lipoglav za avtobusni promet in uvedba potniškega prevoza. Izvršeno je bilo tudi temeljito popravilo višjega mostu pri Jevnici. Za obrambo proti poplavam pa je bil zgrajen obrambni nasip v Sneberjah.

Pomemben vir za urejanje komunalnih problemov predstavlja tudi zbiranje sredstev iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki je bil prepuščen v višini prispevkov stanovalcev krajevnim skupnostim. Ta sredstva se še zbirajo, zato tudi niso bila uporabljena bodo pa zato pomembno vplivala na urejanje komunalnih problemov v prihodnjem letu.

V komunalne naprave so investirala tudi gradbena podjetja, in sicer v svojih gradbenih soseskah, v okolici novih blokov.

Tudi letos so nadaljevali z gradnjo stanovanjskih sosesk v Jaršah, Mostah in Polju. Hitrost gradnje ni dosegla pričakovanega, ker se denarna sredstva, namenjena v stanovanjske namene, ne zbirajo in vlagajo v večje gradnje, pač pa drobijo. Zato še vedno ob-

27. do 28. januarja »PIRAT — SAMURAJ« — japonski barvni cs legenda.

KINO »ZADOBROVA«

Od 1. do 2. januarja »ČRNI TULIPAN« — francoski barvni cs pustolovski; od 6. do 7. januarja »TRIJE NAREDNIKI« — ameriški barvni cs western; samo 10. januarja »SEDMI PEČAT« — švedski film; od 13. do 14. januarja »MAŠEVANJE V FUERTE CEDROSU« — španski b. cs western; samo 17. januarja »OTOKI ČUDA« — sovjetski barvni dokumentarni film; od 20. do 21. januarja »ČRNE OSTROGE« — ameriški barvni cs western; samo 24. januarja »TANKA RDEČA ČRTA« — ameriški vojni film; od 27. do 28. januarja »ZANDAR IZ SAINT-TROPEZA« — francoski barvni cs komedija; samo 31. januarja »ORLI ZGODAJ LETE« — jugoslovanski barvni film.

staja močan pritisk za individualne gradnje.

Za načrtno usmerjanje take razdrobljenosti gradnje je zelo pomembno, da se hitro razvija v občini urbanistično načrtovanje. Vsega zamujenega ni mogoče več nadomestiti, vendar pa je s tem zagotovljeno, da bo bodoči razvoj naselij načrten, saj je to v največjo korist prav občanom, ki se bodo naselili v njih.

POSEBNA DRUŽBENA DEJAVNOST — ZBIIRANJE SREDSTEV ZA RAZVOJ DRUŽBENEGA STANDARDA

Pri obravnavanju letošnjega družbenega razvoja ne moremo prezreti posebne vloge, ki ga je imela pobuda sklada za financiranje razvoja družbenega standarda. S posredovanjem tega sklada in soudeležbo proračuna je bilo omogočeno, da se je v najtežjem obdobju, ki ga je ustvarila reforma, rešila vrsta prečih družbenih problemov. Prispevek delovnih kolektivov občinske gospodarske skupnosti za nadaljnji razvoj je bil odločilnega pomena, zato ga je treba posebej poudariti. S sredstvi, ki so jih vložila v družbeni sklad podjetja je bilo omogočeno:

— sofinanciranje gradnje ljubljanske bolnišnice;

— ureditev klubskih prostorov za mladino in drugih naprav v športnem parku Kodeljevo;

— izgradnja petih športnih ploščadi;

— oprema za vrtec Polje;

— dodeljevanje posojil članom Zveze borcev za gradnjo stanovanj itn.

Iz ocene, ki jo je mogoče napraviti pred koncem leta, je mogoče ugotoviti, da je občinska skupnost v letu 1967 dosegla naslednje razvojne značilnosti in rezultate:

— Gospodarstvo kot celota je stopilo v obdobje boja za tržišče, ima čedalje več značilnosti proste konkurence. Glede na različno organizacijsko usposobljenost podjetij se je pričelo razlikovanje delovnih organizacij po doseženem uspehu. Podjetjem, ki imajo slabše delovne uspehe, se zastavljajo številne strokovne naloge, ki jih naj usposobijo za vključitev v prosto konkurenčno tržišče. Le tako bo mogoče pričakovati, da se bo gospodarstvo ponovno pričelo razvijati in bo trenutno zaostajanje mogoče oceniti le kot prehodno obdobje prilagajanja reformnim pogojem.

— Družbene službe se postopoma in uspešneje vključujejo v nove delovne in družbene pogoje. Kljub zmanjšanju razpoložljivih sredstev se obseg in učinkovitost njihovih storitev in družbenih nalog ni zmanjšala.

— Reorganizacija financiranja izgradnje komunalnih naprav je zavrla večje tovrstno investicijsko aktivnost. Pričakovati pa je zato, da bo prav ta zastoj omogočil večji razmah v prihodnjem letu, ko bodo zbrana nova denarna sredstva. Iz podobnega razloga zaostaja tudi stanovanjska gradnja, medtem ko interes za individualno gradnjo še nadalje obstaja. Pri usmerjanju bodočih gradenj bo bistveno prispevalo urbanistično programiranje, ki se v občini razvija čedalje uspešneje.

— Glede na takšne razvojne značilnosti lahko sklepamo, da se je občinska skupnost v letu 1967 kot celota ugodno razvijala in da niso nastopile posebne kritične posledice, ki bi jo močneje pretresale. S tem pa ni rečeno, da so vsi obstoječi problemi rešeni, saj ti nastajajo in izginjajo v vsakodnevnem družbenem življenju. Dovolj jih je ostalo in veliko jih bo nastopilo v prihodnjem letu, da bo mogoče sestaviti delovne načrte in programe tudi za leto 1968.

Intervju s športnim funkcionarjem

Tone Novak, sicer doma s Kodeljevega, je eden vodilnih športnih delavcev na Vevčah. Ustanovitelj in predsednik je plavalnega kluba Slavija, ki iz leta v leto žanje večje uspehe in predsednik gradbenega odbora novega olimpijskega bazena na Vevčah; član pa je tudi gradbenega odbora za gradnjo pokritega bazena v Ljubljani pa predsednik občinske zveze za telesno kulturo.

Kdaj ste se začeli ukvarjati s športom, s katerim in kje?

Kot otrok sem tekal za žogo iz cunj v viškem predmestju. Tam je bilo kar 6 »divjih« klubov, toda vse so, ne vem zakaj, preganjali. Zato je bilo naše veselje največje, kadar smo lahko igrali z vrstniki s Kodeljevega, ki so imeli pravo žogo, pravo igrišče,

drese in čevlje. Z 10. letom sem začel pri Sokolu telovaditi, z 12. letom pa smučati. Pozneje sem se navdušil za boks. Zdi se mi pa, da so nas takrat starejši vse preveč mlatili, namesto da bi nas sistematično vadili. Tako sem se vključil v plavalni klub Jadran na Kolesiji in v atletski klub, takrat slavno Ilirijo.

Morda je takšno presedlanje – gledano z današnjimi očmi – malce čudno, vendar se je takrat z menoj vred vsa predmestna mladina selila iz kluba v klub in se ponujala redkim športnim klubom z malo denarja in še manj športnimi pedagogi.

Po vojni sem igral nogomet, potem sem bil atletski trener v Kočevju. Na sindikalnih tekmovanjih pa sem nastopal v vseh mogočih panogah.

Kako to, da ste začeli z delom na Vevčah, in to prav v plavanju?

Pred leti je bilo na Vevčah več klubov, a brez pravih možnosti za delo. Ni pa bilo plavalnega kluba, čeprav je že takrat na Vevčah bil bazen. Na pobudo upravnega odbora Slavije sem poskušal ustanoviti plavalni klub, a sem tri sezone zapored propadel. Leta 1963 pa mi je uspelo pridobiti res dobrega plavalnega trenerja, Jančija Gašperina, dalje pomoč osnovne šole Polje in Papirnice Vevče: kasneje sta prisločili na pomoč še občinska zveza za telesno kulturo in plavalna zveza Slovenije in klub je polno zaživel. Sedaj žanje čedalje večje uspehe. Toda z uspehi se pojavlja nova nerodnost: stalno smo krepko zadolženi.

Vi ste predsednik občinske zveze za telesno kulturo. V teh naših intervjujih so nekateri športni delavci že opisali pomembnost dela v telesni kulturi in odziv, kako družba spremlja in sprejema njihovo delo. Ali je delo športnega funkcionarja res tako nevhvalno? In če je, zakaj potem vstrajate?

Kdor je športnik, športno vzgojen od mladih nog, se tudi pozneje težko odreče temu. Res ko se vpraša: kakšno je družbeno priznanje in materialna korist, ko se preteguje za to, da imajo mladi in drugi razvedrilo – marsikdo odneha. Nekdo pa vztraja, morda zato, ker uživa pri tem, tako kot delavec pri svojem izdelku.

Seveda je vzrokov, zakaj mnogi izgubi veselje, še več, npr. nekateri funkcionarji se v potencirani želji za lastno uveljavitvijo, ki se kaže v tekmovalnih uspehih njihovih varovancev, zatekajo h »kapranju« tj. k nakupovanju igralcev in k drugim finančnim »mahinacijam«. Tako se potem sproži plaz izsiljevanj, lažiranj, skratka nešportnih pojavov. Tisti, recimo, ki daje denar zato, si premisli in ga ne daje več. Potem pa pride k njemu športni delavec, ki dela pošteno, pa doživi sprejem, ki je namenjen onemu prvemu. Ob tem marsikoga mine veselje do dela... Drugi vzrok je lahko tale: Novoustanovljeni klub v začetku ne rabi mnogo denarja. Z uspehi kluba pa rastejo zahteve in športni delavci se sedaj spreminjajo v akviziterje – prosjake. Ko pa potem klub v svojih uspehih stagnira (to pa je slej ko prej nujno) ne vidijo več rezultata svojega dela in njihov idealizem obnemore. Poleg tega imajo tudi športni funkcionarji svoje družine. Sport pa zahteva od funkcionarja vsakodnevno delo. Torej družina in vzgoja otrok ali akviziterstvo.

Zakaj nekateri še delajo (delamo op. p.)? Vsak zakaj ima svoj zato; toda športnih delavcev je manj, kot je videti na prvi pogled. Večina klubov uspeva z enim, največ dvema do tremi funkcionarji in na teh sloni vse.

Ali je možno, da v financiranju telesne kulture pridemo na zeleno vejo in kako?

No, saj ni tako hudo. Dokler je veja še zelena, je še dobro in so še možnosti.

Lanska in letošnja pobuda o patronatih je prinesla precej upanja – pa nove objekte. Če rečemo, da bo v letu 1968 končan nov plavalni olimpijski bazen na Vevčah in bosta v tem letu sredi gradnje umetno drsališče v Zalogu in plavalni bazen za športnim parkom Kodeljevo, potem je to nadvse rožnat pogled. Toliko ni bilo narejenega v naši občini, kar ta obstaja.

Velik problem pa je seveda financiranje dejavnosti. Pravzaprav so objekti namenjeni ljudem, mladini. Za vzgojo in delo le-te pa ni denarja. Sredstva, ki jih prejema klub od OBZTK, to je od občinskega proračuna, so majhna ali še manjša. Tako so večinoma vsi odvisni od »patronov« in še vedno od vplivnih funkcionarjev (na srečo športa op. p.). »Patroni« pa so se, kot vem, z redkimi izjemami bolj slabo odrezali. Vzemimo naš klub. Če bomo še bolj zabredli v dolgove in ne bomo dobili sredstev za pokritje le-teh, bomo morali poiskati nekoga, ki bo cenil naše delo; zamenjali bomo torej »firmo«. Glavno je, da klub obstane. Kjer pa to ni mogoče – in lahko se zgodi to marsikje – pa bodo klubi propadli in mladina bo brez možnosti. Takrat in tam pa nam ne bodo koristili nobeni novi objekti, če jih ne bo mogel nihče izkoristiti.

In kaj storiti? Potrebno bi bilo imeti klube kot družbeno koristne organizacije. Ob kontroli njihovega dela in organizacijski pomoči bi jim bilo treba zagotoviti trdne in stalne finančne temelje, tako da se ne bi stalno tresli za obstoj. Pod tem seveda mislim sredstva za obstoj in izvajanje osnovnega programa. Vse drugo pa naj bo stvar iznajdljivosti in iniciative prizadetih.

Zal pa moram priznati, da pri nekaterih športnih funkcionarjih naletim na mnenje, da je obseg financiranja le stvar okusa pristojnih družbenih dejavnikov.

Obstaja tudi občutek, da je akcija za množičnost v telesni kulturi včasih le pretveza za zmanjševanje

sredstev zanjo. Komu to služi? Kako gledate ob novem letu – ko izražamo želje za lepšo prihodnost na nadaljnji razvoj telesne kulture, ki sicer že nekaj let nazaj ne le stoji na mestu, ampak marsikje tudi propada?

Nekateri mislijo, da je množičnost gruča otrok, ki se poganja, npr. za žogo. Takim bi privoščil, da zberejo mladino za katerokoli športno dejavnost pa bi potem vedeli, ali jim je (otrokom) le do preganjanja za žogo ali pa imajo morda kake (povsem logične) ambicije, da silijo vedno naprej, dokler se ne znajdejo sredi tako imenovanega kvalitetnega športa.

Množičnost nasprotni pojem kvalitetnega, neamaterskega in profesionalnega športa so iznašli športni menažerji iz svojega fanatizma ali koristi – čuteč, da gre za atraktivna dogajanja, v katerih najdejo možnost izživiljanja svojih ambicij. Množični šport ločijo, ker hočejo neko dejavnost, iz katere bi se jim dobavljala »material«. Njihovi miselnosti pa je podobno, da je treba kvalitetne dosežke plačevati.

Zdi se mi pa, da že spoznavamo, da je športna dejavnost torišče družbenega delovanja v katerem smotno delo prinaša visoke dosežke tako v koristnem usmerjanju mladine, kot tudi v športni afirmaciji. (In da ne moremo ločiti množični šport od kvalitetnega – na stran profesionalce –, edino, kar bi lahko v telesnokulturnem delu ločili, bi bili rekreativni oddelki – oddelki ali skupine, kjer se starejši ukvarjajo s telesno kulturo izključno zaradi razvedrila in držanja »linije«. Take skupine pa so večji del »divje«, saj se neregistrirano zbirajo stari tovariši s športnih igrišč. Ne pri odrejanju definicije, pač pri odrejanju materialnih sredstev imajo odgovorni v mislih tak množični šport, ki seveda lahko sloni izključno na samopriskupku – op. p.).

Zato je potrebno usklajevati gradnjo objektov, vzgojo športnih pedagogov in finančno podporo. Menim, da to velja tudi za našo občino. Spričo vse boljših športnih naprav, prav dobrega trenerskega kadra in ne ravno majhnih finančnih možnosti lahko pričakujemo v prihodnjih letih še marsikaj. Ustrezni družbeni forumi nas bodo v tem podprli, o tem sem prepričan.

AKADEMIJA TVD PARTIZAN MOSTE

V počastitev dneva republike je telesnovzgojno društvo Partizan iz Most po dolgem času priredilo svoj samostojen nastop.

Ze samo to dejstvo pomeni velik napredek. Še bolj pa je zadovoljil sam nastop telovadcev in telovadk. Ne sicer po izredni kvaliteti, pač pa po trdnosti in veselju, ki so ju izražali vsi nastopajoči pri svojih izvajanjih. Prav to pa nas je napotilo k ugotovitvi, da je TVD Partizan Moste po skoraj desetletni krizi (od kongresa telesne kulture 1958, ko je bila podrt »zgradba« društev Partizan) zopet dobil trdno obliko. Ta prizadevanja so bila predvsem vidna zadnji dve leti, toda šele danes lahko trdimo, da so končno le našli tako sposobno vodniško ekipo, da lahko navduši za razvedrilo v društvu toliko mladine, kolikor je sprejme telovadnica. Strokovni sestav vodnikov je namreč nadvse zadovoljiv, saj so trije študentje višjih letnikov Viške šole za telesno kulturo: Marija in Tine Havič ter Doljana Košuta, Irena Ramšak, Alenka Srpan, Vasja Hrovat in za ta uspeh eden najzaslužnejših Jernej Kranjc pa so prav tako študentje ali celo absolventi visokih šol.

Sporod je bil pester: od najmlajših, ki so bili najbolj sproščeni, prek pionirjev in pionirk, ki so pokazali nekatere zahtevnejše elemente iz gimnastike, do gostov iz Narodnega doma in Partizana Bežigrad.

Moščanski športniki v letu 1967

Kadar kmet pospravi dobro letino ali kadar obrtniku uspeva posel, sta oba raje tiho; da ne bi zvedela nepoklicana ušesa in bi ne bilo treba plačati večjega davka. Kadar pa je letina slaba ali posel ne gre od rok, potem je vik in krik, da bi bil človek kar največ znižan.

Pri športnikih pa je prav nasprotno. Če so bili uspešni, potem vik in krik, da bi se »davek« zvišal, če pa ni bilo posebnih uspehov, potem so tiho, da bi se »davek« ne znižal. Seveda šport »davka« ne plačuje, ga dobiva od družbe in se mu pravi: proračunska sredstva.

Če je vse to res, potem velja letos dvigniti vik in krik, kajti športna letina je več kot dobra.

Vsi uspehi, ki so jih letos dosegli športniki naše občine, seveda niso le rezultat dobrega letošnjega dela, ampak načrtnega dela več zadnjih let. Zato začnimo pri našem pregledu tam, kjer že najdlje načrtno delajo in stalno dosegajo velike uspehe. Prepričani smo, da ne delamo nikomur krivice, kajti najprej smo se odločili za košarkarje Slovana.

KOSARKARJI so se letos zopet uvrstili v zvezno ligo. Letošnja sezona, bo prva, da bodo igrali v dvoranah, in so na to pripravljeni, saj so tudi tekme republiške lige igrali v dvoranah. Uspeh, ki so ga dosegli, ni od večeraj, saj skoraj ne pomnimo, koliko let so že prvaki Slovenije, pa tudi v zvezni ligi so že igrali. Tako se tudi nekako vračajo med stare prijatelje, ki so svoje prijateljstvo – nekateri – že dokazali. Tako je Crvena zvezda že prepustila Kodeljevcem dve točki. Če bodo tudi drugi prijatelji takšni, potem letos ne bo skrb za izpad. Morda res, ne, a o tem govoriti je še prezgodaj.

Tudi članice – košarkašice so stalne slovenske prvakinje. Kaže pa, da bo letos prišlo do menjave generacije. Letošnje prvakinje odhajajo pretežno v »pokoje«, nadomestile pa jih bodo tudi slovenske prvakinje: mladinke. Tu torej brez skrbi.

Črna ovca letošnjega leta so le mladinci, ki so letos drugi v Sloveniji – za Olimpijo. Toda letos bodo v njihove vrste stopili pionirji, ki so slovenski prvaki in letos že drugič zmagovalci na pionirskem festivalu košarke.

Takoj, ko odhajajo pri košarkarjih igralci v pokoj, stojijo torej za njimi vedno novi, ki se skoraj redno tudi že ponašajo z naslovi, seveda v nižji starostni kategoriji.

Pa recite, ali zaslužijo, da jih prve omenimo!

Za njimi pa je gneča. Toda ker hočemo upoštevati čimdaljši uspešni tekmovalni staž kluba, se moramo ustaviti pri rokometiških Slovanih. V naši skupnosti je že pisalo, s kakšnim strokovnim štabom (trenerji) se ponaša ta klub: 2 profesorja Visoke šole za telesno kulturo, 1 profesor telesne vzgoje, 1 študent telesne vzgoje in 2 diplomirana trenerja. In vendar so zdaj še za košarkarji. Rokometni klub Slovan je znan predvsem po izredni širini dela. Vse naše osnovne šole imajo po najmanj 2, nekatere pa tudi 4 ali 5 rokometnih ekip. Tako seveda ni čudno, da sta letos osvojili prvenstvo Slovenije obe ekipi pionirjev in pionirk: pri pionirjih Kette-Murn, pri pionirkah pa Varda Pregarc. In kako gre potem to naprej? Ista ekipa pionirjev, ki je spomladi osvojila republiško prvenstvo pionirjev, je jesenski del v tekmovalnem mladincev ljubljanske cone končala na prvem mestu.

Mladinke so bile letos druge v Sloveniji, mladinci pa so igrali v članski conski ligi s precejšnjim uspehom. Tako lahko članske ekipe omenimo le na koncu. Članice so po jesenskem delu tekmovalja, po nekajletnem premoru, zopet prve, člani pa zasedajo nekam visoko drugo mesto v Sloveniji. Kako se bo to tekmovalje končalo, bomo videli šele poleti; eno pa drži: rokometnemu klubu nikoli ne bo zmanjkalo nadarjene mladine.

PLAVALCI Slavije so letos pripravili že do naslova državnega prvaka. PK Slavija je najbolj tipičen primer skokovitega napredka. Začeli so pred 3 leti, točneje februarja leta 1964. Isto leto so dosegli že prvi naslov republiškega prvaka, seveda pri pionirjih. Letos, po 3 letih, je Niko Potočnik dosegel prvi naslov državnega prvaka, to pot že pri članih. Morda bodo po tej logiki leta 1970 že osvojili kak evropski dosežek? Morda, kajti največje uspehe kluba sedaj dosegata prav dva pionirja: Srečko Andrič in Tomaž Jurman. Oba sta bila na mednarodnem tekmovalju mladih plavalcev Koroške, Julijske krajine in Slovenije lani in letos proglašena za najboljša tekmovalca tega prvenstva. Uspešna pa je tudi pionirka Erika Ločnikar, ki ima med mlajšimi pionirkami in pionirji 5. najboljši dosežek v Sloveniji.

Ob tej poplavi mladih plavalcev naj

povemo le še to, da so plavalci Slavije – člani in članice skupaj, osvojili letošnje pokalno plavalno prvenstvo Slovenije.

Plavalcem želimo v prihodnjem letu izpolnitev le ene, velike želje: da bi uspešno dokončali olimpijski plavalni bazen, ki jim bo omogočil boljše delovne pogoje.

TELOVADKE TVD PARTIZAN ZELENA JAMA imajo približno enako skokovito pot napredka kot plavalci Slavije. Seveda je razlika, in sicer v tem, da moški oddelki v tem društvu še približno ne dosegajo deklet, ki se po kvaliteti že bližajo jugoslovanskemu vrhu. Kar 3 med njimi so republiške mladinske reprezentantke: Maja Labovič, Vida Perišič in Bernarda Müller. Perišičeva je slovenska mladinska prvakinja, Labovičeva je druga. Za to generacijo mladink, ki pa bodo še nekaj let lahko tekmovali v tej starostni kategoriji, rastejo še dva rodova: mlajši s pionirkami, ki so prve v ljubljani in druge v Sloveniji (pionirke bodo tudi še leto ali dve) in najmlajši, ki skoraj ne zaostaja za prejšnjimi, razen v starosti. Zelena jama je društvo z najmočnejšo žensko gimnastiko v Sloveniji, Slovenija pa ima eno vodilnih mest v Jugoslaviji. To pa pove vse.

Če hočemo omeniti res samo najboljše, tiste, ki posegajo v slovenski in jugoslovanski vrh, potem je to vse. Pri omenjenih organizacijah namreč načrtno delo prinaša take uspehe, da je malo organizacij v Sloveniji, ki se lahko postavljajo s podobnimi uspehi. Še manj pa je takih občin, ki bi imele toliko kvalitetnih klubov.

NACRTNO DELAJO ŠE MARSIKJE

Seveda pa ne delajo samo tu. Morda bo kdo oporekal, ker med izredno uspešnimi ni omenjen nogometni klub Slavija. Igra v republiški ligi. Začeli so z načrtnim delom s pionirji in delajo res na široko. Upamo, da bomo prihodnje leto lahko pisali o prvih uspehih mladincev in pionirjev z Vevč.

Enako je z nogometnim klubom Slovan. Ta ima sicer na igrišču boljše pionirje in mladince, a članska ekipa krepko trpi za posledicami minulih velikih napak. Najhujše pa je tudi to, že mimo.

KEGLJAČEM Slovana in tekmovalcem v go-cartu bi morali odmeriti posebno mesto. Kegljači so slovenski, go-cartisti pa državni prvaki.

Kegljači so slovenski prvaki v borbenih igrah. Takega uspeha se ni nadejal nihče, še sami ne. Delajo marljivo in skromno, toda o njih ne bi povedali drugega kot to, da ni v naši občini kluba, ki bi dobil manj finančne podpore kot njihovi.

GO-CART spada pravzaprav bolj k ljudski tehniki. Toda tekmovalci so vseeno športniki. Go-cart je mlad šport, a Moščani AMD Moste so najboljši v državi. Letos so bili celo na svetovnem prvenstvu in Tone Grilj, sicer košarkar iz Domžal, pa je član AMD Moste, je zasedel odlično 26. mesto.

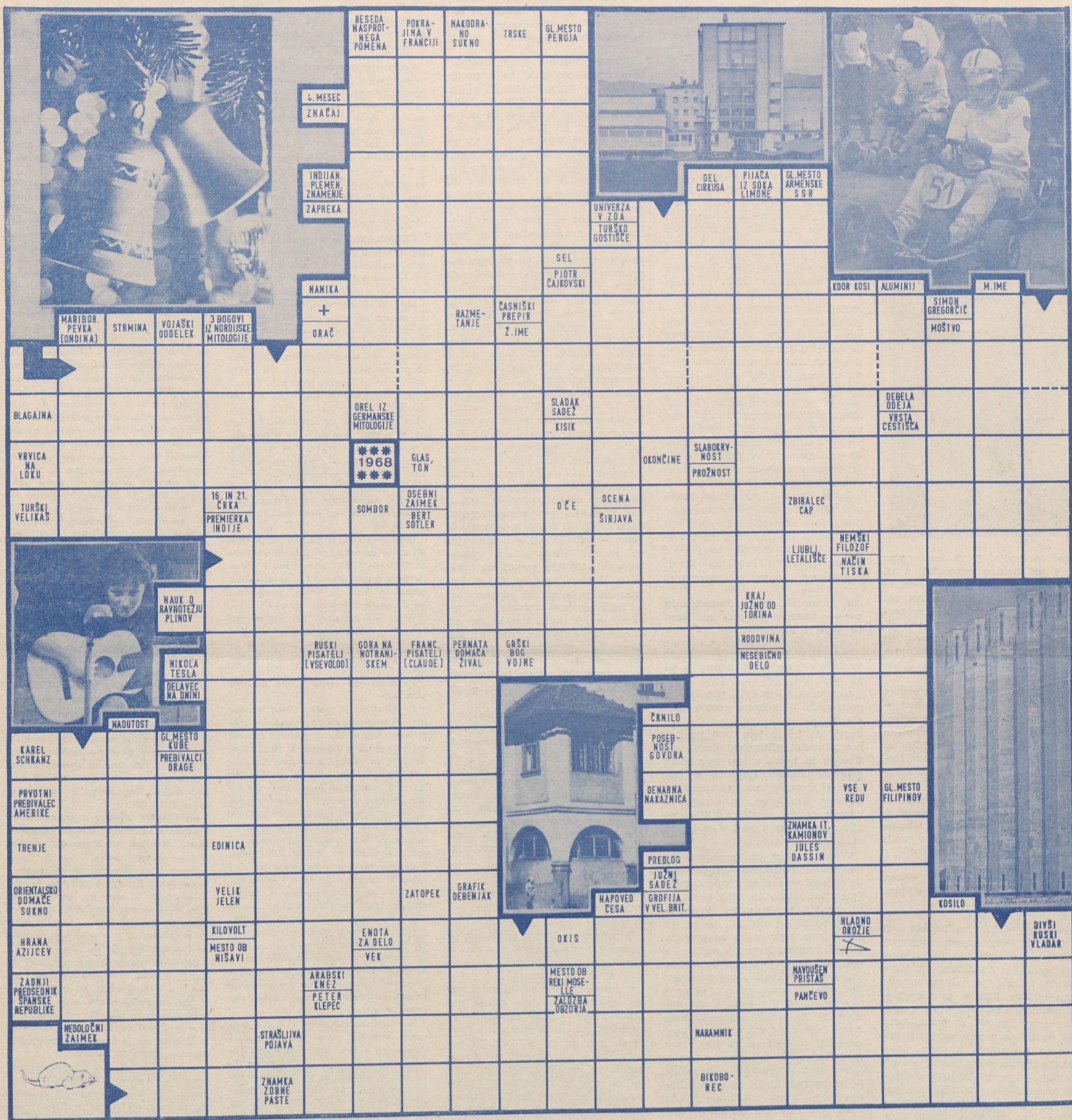
Je pa go-cart nadvse drag šport; nič manj pa ne stane tekmovalje v motocrossu. Tudi tu imajo moščani uspehe, saj so med najboljšimi v državi. Problem: denar. denar.

PA ŠE O atletih, smučarjih, o drugih košarkarjih in balinarjih.

Atleti AK Slovan in smučarji SK Golovec imajo precej podobno pot. Oba kluba sta nastala iz najboljših tekmovalcev na občinskih šolskih prvenstvih. Atleti so že končali, smučarji pa začinjajo svojo drugo tekmovalno sezono. Tako še ne moremo pričakovati uspehov, kajti za preboj v vrhove atletike, še posebej smučanja (v možnostih, kakršne so za smučanje v Ljubljani), je res treba več časa. Vendar pa lahko ugotovimo, da oba kluba dosegata čedalje večje organizacijske in tekmovalne uspehe.

Košarkarji TVD Partizan Moste so drugi moščanski košarkarski klub. V senci Slovana že skoraj 8 let igrajo v drugi slovenski ligi tako, da so stalno pri vrhu lestvice. To pa je tudi njihov cilj – poleg vzgoje mladincev in pionirjev, katerim posvečata vso skrb Mitja Kmetič in Andrej Binter. Balinarji BK Polje so se ponašali tudi že z naslovi slovenskih ekipnih in posameznih prvakov: sedaj pa nekako zaostajajo.

Novoletna nagradna križanka

Med reševalce, ki bodo poslali pravilne rešitve, bomo razdelili pet nagrad v skupnem znesku 200 N din, in sicer:

1. nagrada 100 N din;
2. nagrada 40 N din;
3. nagrade po 20 N din.

Rešitve pošljite na izrezanih ali točno prerisanih likih na naslov: Uredništvo Naše skupnosti, Ob Ljubljani 42-II. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIZANKA. Vsaka rešitev naj bo v posebni ovojnici. Rešitvam ne prilagajte drugih dopisov ali obvestil. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do ponedeljka 8. januarja 1968.

UREDNIŠTVO NSK

POSETNIČI

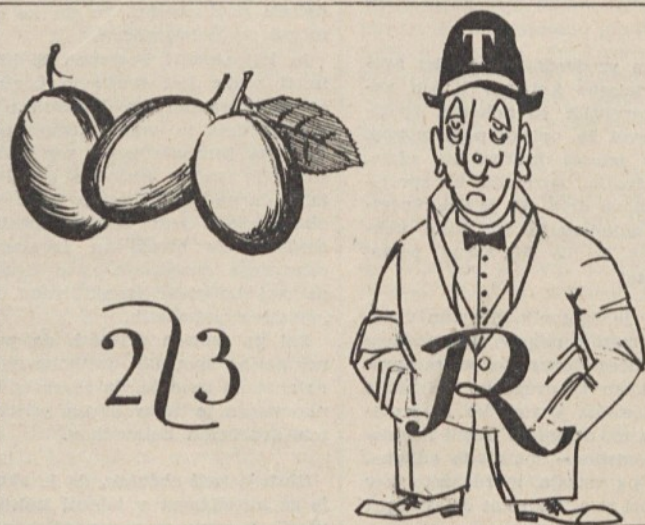
Vlado R. in
N. O'TOOLE...

Dr. MEKE
ZDA

... pričakujeta nekaj ob koncu leta. Kaj?

Dr. Meke bo imel v zadnjem tednu decembra pomembno »funkcijo«. Kaj bo?

REBUS

Naša SKUPNOST

IZDAVAJELCA: Ljubljana, Moste-Polje

Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Šturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. telefon 315-980 Tekoči račun pri NB Ljubljana, občinski odbor SZDL Ljubljana Moste-Polje. Naša skupnost 501-8-205/1. Celoletna naročnina 3,60 N din, polletna 1,80 N dinarjev, posamezna številka 0,30 N dinarjev. Tisk ČZP Kočevski tisk, Kočevje. Klišeji ČZP Ljudska pravica, Ljubljana. Poština plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.